67ste JAARGANG No. 8010 WOENSDAG 8 NOVEMBER 1950 ACHT PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs: Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiesteeg 27—29. Telefoon: Redactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versnav

In Korea neemt de kracht van de Noordelijke luchtmacht toe.

Washington — De leiding van Amerikaanse luchtmacht heeft Dinsdag medegedeeld, dat Amerikaanse vliegers boven Korea kans opereren tot aan de door de Jaloe gevormde grens met Mandsjoerije. Het opperbevel in het Verre Oosten heeft het oorspronkelijke verbod om de Mandsjoerijse grens dichter dan 5 km. te naderen opgeheven. Alle Amerikaanse vliegers in Korea zijn herhaaldelijk gewaarschuwd om alles na te laten wat aanleiding zou kunnen geven tot het ontstaan van internationale verwikkelingen.

Heviger luchtgevechten.

Vliegers van de Amerikaanse Mustang-jagers, die in gevecht geweest zijn met vijandelijke straalvliegtuigen, hebben medegedeeld, dat de communistische vliegers, waarmede zij thans te maken hebben, zeer bekwaam zijn en beter dan de bemanningen der Yaks, waarmede zij tot nu toe in contact waren.

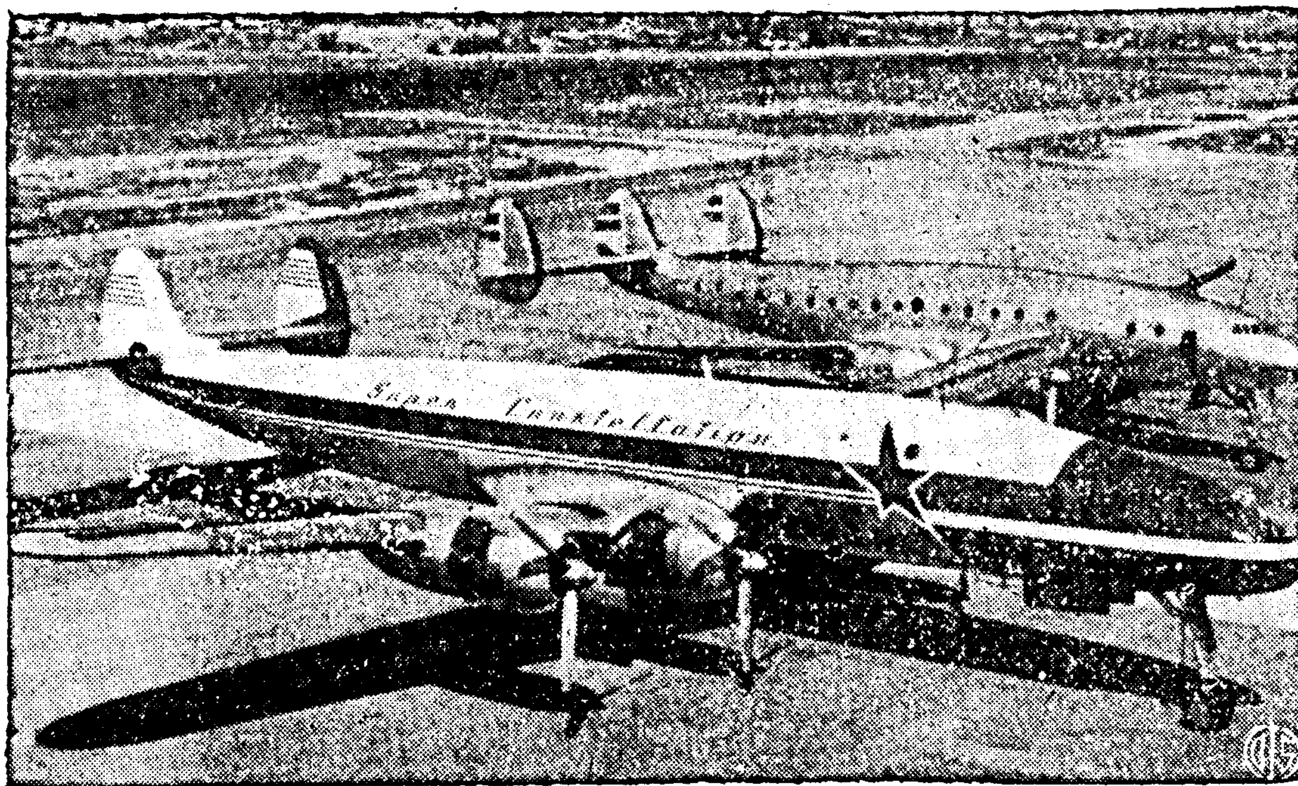
Uit Tokio wordt gemeld, dat de Noordelijken en hun helpers Maandag 16 luchtaanvallen boven Korea hebben uitgevoerd. De helft van deze aanvallen werd uitgevoerd met in Rusland gebouwde straalgevechtsvliegtuigen en de andere met Yak-9 jagers met zuigermotoren en eveneens van Russische makelij. De toestellen droegen geen kentekenen. Thans zijn 12 escadrilles jagers van de Amerikaanse luchtmacht in Korea, waarvan drie uit straaljagers zijn samengesteld. Ook de grote Amerikaanse vliegdekschepen opereren weer langs de Koreaanse Oostkust na op hun bases voorraden te hebben ingenomen.

Grondoperaties.

De eerste Zuid-Koreaanse divisie is de Tsjongtsjon in de nabijheid van de monding overgestoken en heeft stellingen ingenomen op de linkervleugel van de brigade van het Britse Gemenebest. Elementen van de Amerikaanse 25e divisie infanterie hebben Dinsdag een fel gevecht gevoerd met de Noordelijken, die tussen Pjongjang en Soentsjon poogden door te breken. De Amerikaanse en Zuid-Koreaanse legereenheden hebben de handen vol met het onschadelijk maken van verscheidene grote groepen guerilleros, die moeilijkheden veroorzaken achter de linies. In het afgelopen etmaal zijn ruim 20.000 burgers over de Tsjongtsjon in Zuidelijke richting getrokken, hetgeen een aanzienlijke toename betekent van het aantal vluchtelingen achter de geallieerde linies.

In Poesan zijn Dinsdag 1200 Thailandse infanteristen aan wal gegaan, die de verbonden troepen zullen versterken. Amerikaanse superforten hebben voor de eerste maal bruggen over de Jaloe gebombardeerd. Volgens het Noord-Koreaanse radio-station van Sinoeidjoe zijn communistische strijdkrachten ten Noord-Oosten van Anjoe de Tsjongtsjon overgestoken en rukken zij thans naar het Zuiden op. Aan de Oostkust trokken de communisten op beperkte schaal terug onder de druk van de overweldigende meerderheid der verbonden strijdkrachten, aldus het radio-station.

De voorlopige commissie van de Verenigde Naties voor Korea heeft besloten, dat de Zuid-Koreaanse valuta in Noord-Korea moet worden gebruikt totdat er een nationale munteenheid is.

GROTE BROER VAN „CONNIE". — Op de jaarvergadering van de „International Air Transport Association" te San Francisco werd de wereldleiders op luchtvaartgebied kond gedaan van de creatie van een grote broer van de thans in gebruik zijnde Constellation, bekend onder de naam van „Connie". Dit nieuwe passagiersvliegtuig is ontworpen om zowel door ontploffings- als door straalaandrijving voortbewogen te worden.

Eerste uitslagen der verkiezingen in Amerika tonen gematigde winst voor de Republikeinen.

New York — De eerste uitslagen van de Dinsdag in de Verenigde Staten gehouden verkiezingen voor de Senaat en het Huis van Afgevaardigden wijzen op winst voor de Republikeinse Partij, doch niet zo ingrijpend, dat het overwicht van Trumans regering in het Congres in gevaar dreigt te komen.

De Republikeinen hadden in het Huis vier zetels gewonnen, toen ongeveer een derde van het aantal stemmen geteld was. Zij zouden er echter nog 45 bij moeten winnen om in het 435 zetels tellende Huis de overhand te hebben.

Verlies en winst.

De Democraten hebben volgens hun eigen bevestiging de Senaatszetels van Illinois en Maryland verloren (Scott Lucas en Millard Tydings) en mogelijk ook die in Connecticut. De Republikeinse senator Robert Taft in Ohio heeft een grote voorsprong op zijn Democratische tegenstander. De Republikeinse gouverneur van New York, Thomas Dewey, en de Democratische senator Herbert Lehman zijn herkozen. De partijloze Vincent Impellitteri is tot burgemeester van New York gekozen.

De Democratische gouverneur Chester Bowles in Connecticut moest zijn zetel aan de Republikein John Lodge afstaan. In Californië is een van president Roosevelts zonen, James, verslagen door de Republikeinse gouverneur Earl Warren, doch een andere zoon, Franklin D. Roosevelt Jr., behield zijn zetel in het Huis. De laatstbekende stand is:

Senaat: gekozen 14 Democraten en 14 Republikeinen. Totaal 45 Democraten en 43 Republikeinen. Republikeinse winst 3. Nog te verdelen 8 zetels.

Huis van Afgevaardigden: gekozen 192 Democraten en 116 Republikeinen. Winst der Democraten 2 zetels (waarvan een op de Arbeiderspartij) en verlies 7. Winst der Republikeinen 7, verlies 1. Nog te verdelen 127 zetels.

De Democraat Glenn Taylor heeft zijn zetel in Idaho verloren aan Herman Welken. De Democraten behaalden de grootste overwinning in Rhode Island, de kleinste staat. Gouverneur John Pastore kreeg hier een grote meerderheid voor de Senaatszetel.

Rustige sfeer.

De Amerikanen gingen Dinsdag rustig naar de stembus, waarbij het ontbreken van de sfeer, die typerend is voor de presidentsverkiezingen, duidelijk opviel. Er was geen vacantiestemming, mede doordat duizenden gezinnen door de oorlog in Korea in rouw zijn gedompeld. Bars en café's waren voor de duur van de verkiezingen gesloten. In New York waren alcoholhoudende dranken alleen te krijgen in de lounge van het hoofdkwartier van de Verenigde Naties — diplomatiek terrein, dat buiten de jurisdictie van de Verenigde Staten valt.

New York — Volgens de laatste berichten hebben de Democraten hun meerderheid in de Senaat behouden.

Recht tot het hart

Het allerdwaaste ideaal is heilig bij geen ideaal.

Zal Frankrijk haar standpunt inzake de Duitse herbewapening herzien?

Parijs. — Na het onderhoud van Acheson met de Franse ambassadeur en het overleg in Parijs tussen de Amerikaanse ambassadeur en Pléven verluidt het thans, dat Frankrijk, in tegenstelling met de eerdere houding van de minister van defensie, Moch, het Amerikaanse plan voor de Westeuropese verdediging met enkele wijzigingen wil volgen.

Frankrijk zou niet langer eisen, dat eerst de politieke federatie van Europa en het plan-Schuman worden verwezenlijkt, voordat aan de Duitse herbewapening wordt begonnen. De Franse afgevaardigde naar de nieuwe bijeenkomst van de plaatsvervangers der ministers van buitenlandse zaken van het Atlantisch Pact te Londen zou gedetailleerde soepeler instructies krijgen.

DE OPSTAND IN PORTORICO

San Juan. — De Portorikeinse Nationale Garde, die de vorige week werd opgeroepen om de nationalistische opstand te bedwingen, zal waarschijnlijk Dinsdag worden gedemobiliseerd, aldus verluidt uit gewoonlijk betrouwbare bronnen te San Juan. Woensdag zullen de colleges aan de universiteit worden hervat. De bevolking van het eiland laat zich inschrijven voor het referendum in Juni van het volgende jaar over de Amerikaanse voorstellen, die haar het recht geven haar eigen grondwet op te stellen en een eigen regering te vormen.

San Juan. — De procureur-generaal heeft meegedeeld, dat 45 nationalistische leiders en de leider van de communisten na de opstand op Puerto Rico thans in hechtenis zijn. Aan de voorzitter van de nationalistische partij, Campos, wordt poging tot moord ten laste gelegd. Ruim 800 personen zijn weer vrijgelaten.

BESPREKINGEN TUSSEN FRANKRIJK EN MAROKKO

Parijs. — De besprekingen over de toekomst van Marokko, welke door de sultan en de Franse regering te Parijs worden gevoerd, zijn na drie weken nog zonder overeenstemming gebleven.

De Franse regering heeft de sultan haar tegenvoorstellen overhandigd. De sultan heeft Frankrijk voorgesteld Marokko politieke, economische en financiële autonomie te schenken en het protectoraatsverdrag van 1912 te vervangen door een nieuwe Frans-Marokkaanse conventie, volgens welke Marokko nauw met Frankrijk verbonden zou zijn, doch buiten de Franse Unie zou komen te staan.

In Franse officiële kringen verklaart men: „Er is geen sprake van een opheffing van de protectoraatsovereenkomst".

Naar Reuter uit gewoonlijk betrouwbare bron verneemt, zijn de moeilijkheden der Frans-Marokkaanse betrekkingen gelegen in het feit, dat Frankrijk sneller voorwaarts wil gaan inzake de democratische ontwikkeling van Marokko dan de sultan zelf.

het nieuws van vandaag

Verschuiving van machten schept onevenwichtigheid ook in de internationale verhoudingen. Communistisch China rukte vrijwel zonder tegenstand te ontmoeten Tibet binnen in een actie, die niet slechts militair maar ook politiek zo nauwkeurig was voorbereid, dat men behalve een Tibetaans „Volks leger" ook een eigen geestelijk opperhoofd, de 14 jarige Pantsjem Lama, met zich mee voerde ter vervanging van de huidige „conservatieve, fascistische, kapitalistische" Dalai Lama.

India nam in de ontwikkeling van deze verschuiving een weinig resolute houding aan. Met als gevolg, dat het in de naaste toekomst rekening zal moeten gaan houden met de aanwezigheid van een enorme communistische macht aan zijn Noord grens. Een probleem, dat hoogst waarschijnlijk met een gebrek aan resoluut standpunt niet opgelost zal kunnen worden.

Intussen liet Pakistan reeds van zich horen. Een vooraanstaand lid van de Pakistanse Wetgevende Vergadering, K. Nasroellah, heeft Vrijdag te Sydney verklaarde, dat het Pakistaanse leger „op volledige sterkte zal worden gebracht" en dat alle grenzen zullen worden bemand.

De Chinese opmars in Tibet had Pakistan „onder ernstige dreiging van agressie" geplaatst, zo zeide hij in een interview.

Nasroellah verklaarde, dat een invasie van Pakistan tot een derde wereldoorlog zou leiden. „In dat geval zouden wij tot de laatste man om iedere duimbreed grond vechten". En een andere buurman van Tibet, Nepal, bevindt zich ook reeds in moeilijkheden. Het absolutistisch regeringsstelsel, dat daar tot nog toe in zwang was, vindt bij de nadering der „Volkslegers" plotseling felle bestrijders. Merkwaardig is, dat de koning zich daar voor een meer democratische monarchie verklaart, terwijl zijn eerste minister meer voor het handhaven van het absolutisme voelt.

Badriprasad Koirala, de leider van het nationale congres van Nepal, die zich thans te Patna bevindt, heeft meegedeeld, dat de koning van Nepal zijn paleis te Khatmandoe heeft verlaten en een toevlucht heeft gezocht in de Indiase ambassade. De koning, de Maharadja Djiraj Triboewan Bir Bikram Sjah Deo, werd door zijn gezin vergezeld. De Indiase regering heeft het bovenstaande officieel bevestigd, zeggende, dat de koning verlangend was zich naar India te begeven, doch dat zijn regering hiertegen bezwaar maakte, zodat hij zich thans van de hulp van de Indiase ambassadeur bij de Nepalese regering heeft willen verzekeren. De Nepalese ambassade te New Delhi had zes weken geleden meegedeeld, dat te Khatmandoe een samenzwering ontdekt was om de Maharadja en andere hoogwaardigheidsbekleders te vermoorden. Deze bekendmaking werd uitgegeven na de arrestatie in September van een aantal leden van het nationale Nepalese congres. Koirala, wiens partij zich uitsprak voor een regering door het volk, gaf te kennen, dat de koning sympathiek staat tegenover de volksbeweging om de regering te democratiseren. De huidige minister-president is de zeer invloedrijke Mohan Sjoemsjere Joeng Badadoer Rana, doch het einde van zijn bewind zou slechts een kwestie van dagen zijn. De koning heeft een beroep op zijn onderdanen gedaan om de huidige Nepalese regering niet gehoorzaam te zijn. Nepal grenst over een lengte van 800 km. aan Tibet, is het tehuis van de Goerkha's en telt bijna zes millioen inwoners.

In een communiqué van de Nepalese ambassade te New Delhi wordt gezegd, dat ook de kroonprins en diens oudste zoon en vrouw met de koning zijn meegegaan en dat de driejarige tweede zoon van de kroonprins thans door de volksvertegenwoordiging tot koning is uitgeroepen. De Indiase regering heeft meegedeeld, dat zij faciliteiten zal verlenen aan de gevluchte koning.

De Paus ontving Kardinalen en Bischoppen.

Vaticaanstad — De Paus heeft Donderdag 25 kardinalen en 530 aartsbisschoppen en abten, die bij de plechtigheid van de dogmaverklaring op Woensdag aanwezig waren geweest, in de „Zaal der Zegeningen" ontvangen. Ook was nog een duizendtal andere geestelijken aanwezig, die in Rome zijn voor een congres over de Maria-devotie. De Paus sprak de aanwezigen toe in het Latijn. Hij gaf drie intenties op voor gebed voor de gehele katholieke wereld:

„Voor de herders en gelovigen, die niet de vrijheid hebben gekregen om zich vreedzaam met hun broeders in het geloof te verenigen op Heilige Jaar-bedevaarten naar Rome, voor een grotere geest van versterving, boetedoening en opoffering en voor het behoud van het huwelijk en het gezin".

De Paus zeide, dat hij zekere ideologien voor katholieken verbiedende, zich niet richtte tegen een bepaalde regering of tegen een bepaald volk, doch tegen „misleidende leerstellingen en systemen". De Pausen hadden steeds gewerkt voor rechtvaardigheid en vrede, in het bijzonder in na-oorlogse periode.

De Paus betreurde de „onduldbare excessen, waartoe de geest van wereldheerschappij heeft geleid, in flagrante tegenstelling met het lijden en de ontberingen van zovele mensen".

Het „uiteenvallen" van huwelijk en gezin noemde de Paus de kanker van de moderne maatschappij.

PROTESTEREN TEGEN REQUEST.

Johannesburg — Vele niet-katholieke Engelse kerken in Transvaal hebben officieel een Dinsdag door protestantse kerken in de provincie aangenomen resolutie, volgens welke r.k. immigranten uit Zuid-Afrika dienen te worden geweerd, van de hand gewezen. De conferentie van protestantse kerken, die aandrong op het verbod, was belegd op initiatief van de Nederlands Hervormde kerk in Transvaal. De conferentie stelde voor, dat de Zuidafrikaanse regering zou beletten, dat diplomatieke vertegenwoordigers tussen Zuid-Afrika en het Vaticaan zouden worden uitgewisseld.

WEERSTAND IN TIBET VERBODEN.

Kalimpong — De voorhoeden van de door Chinezen geleide Tibetaanse troepen zijn thans op 70 km. van Lhasa, waar strenge veiligheidsmaatregelen genomen werden. De nieuwe interim-regeling te Lhasa heeft de troepen opdracht gegeven geen weerstand te bieden aan de communisten. Verwacht wordt, dat de Chinees-Tibetaanse troepen naar Sjigatse, de zetel van de Patsjen Lama, oprukken en een symbolische macht in Lhasa stationneren.

OOK HIER TERUGGEKEERD.

Tokio — Onverwachts heeft Woensdag de Sovjet-afgevaardigde de vergadering van de geallieerde controleraad voor Japan bijgewoond. Hij trok de geldigheid van de Chinese nationalistische vertegenwoordiging in twijfel, doch de voorzitter verklaarde, dat dit punt niet aan de orde was.

Stemt K.V.P. Nummer 1 van Lijst 2

CURACAO

DE NUMMERING DER CANDIDATENLIJSTEN

Heden had de nummering der candidatenlijsten bij het lot plaats. De volgorde is aldus:

Curaçao:
D.P. 1
K.V.P. 2
N.V.P. 3
C.O.P. 4

Bonaire: lijst van Kruger 1
Voges 2
Jonckheer 3

NORMAN ARMOUR OP DOORREIS.

Gisteren bevond zich aan boord van de Santa Rosa Norman Armour, de nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Venezuela. De ambassadeur werd namens Zijne Excellentie de Gouverneur begroet door kapitein v.d. Beek. Ook waren ter begroeting aanwezig de consul generaal en de vice consul van de U.S.A. Des middags maakte Zijne Excellentie Armour zijn opwachting bij de Gouverneur.

VERKLARING VAN L. D. GERHARTS.

Verklaring afgelegd door L. D. Gerharts in de openbare vergadering van 2 November 1950: (Van de Staten).

Mijnheer de Voorzitter,

In de vergadering van 13 October 1950 heb ik enige vragen gesteld naar aanleiding van een telegram, dat door de wnd. directeur van 's Lands Radiodienst werd weggenomen uit het archief van de Radiodienst op het Wilhelminaplein. Ik heb later bemerkt, dat ik bij deze vragen een conclusie uit het rapport van de bedrijfseconoom heb aangehaald, waarbij ik over het hoofd heb gezien, dat dat rapport onder geheimhouding aan de Staten werd ter inzage gegeven. Dit had niet mogen gebeuren. Ik verkeer echter in goed gezelschap, want de Staten hebben mijn vragen goedgekeurd en zijn hierdoor mede schuldig geworden aan deze onbescheidenheid. Ik, voor mijn deel aan dit gebeuren, betuig hierover mijn spijt.

Doch ik wil er aan toevoegen, mijnheer de Voorzitter, dat ik het betreur, dat dit rapport als een groot geheim weggestopt moet blijven en ik hoop hieraan, aan dit feit dus, bij de openbare behandeling van de begroting 1950 nog wel enige woorden te wijden.

IN HET KORT.

— Zeeman S. aan boord van het tankschip 'Carlota' deed aangifte, dat hem *f* 250 was ontstolen. Hij borg het geld een week geleden in zijn tas en vond het niet terug. — De vouwen S. en F. werden aangehouden, verdacht van diefstal van damesjaponnen uit een winkel in de Punda. Zij werden in bewaring gesteld voor onderzoek. — Op Pietermaai ontdekte de politie een slot van een deur, dat verbroken was. Er werd echter niets vermist. — Te Veeris wilde een onbekende man een huis binnendringen. Hij verstoorde echter alleen de nachtrust en zette het overigens op een lopen. — Gisteren constateerde de politie vier lichte aanrijdingen. — De maxmum temperatuur bedroeg 31° C (87.9° F), mnimum 26° C (78.8° F). — Het KLM vliegtuig, dat Maandagmorgen van Hato vertrok, is hedenmorgen om 01.6 uur behouden en wel op Schiphol aangekomen.

'STAR' GEOPEND.

Dezer dagen openden de gebroeders H. en L. da Costa Gomez 'Star', general Store, radio & electric service in de Breedestraat, Otrabanda. Deze zaak zal weldra in een grote behoefte voorzien.

De gebroeders leggen zich toe op de verkoop van radio's, onderdelen, electrische apparaten, huishoudelijke artikelen en nog vele andere dingen meer. Maar hun specialiteit is toch wel de reparatie-afdeling, uitgerust met de modernste Engelse en Amerikaanse apparaten voor het testen van radio's en electrische apparaten. Persoonlijk weten wij, dat de heer Lloyd da Costa Gomez een uitstekend vakman is, die genoegdoening in zijn werk vindt. Hij heeft zichzelf op alle mogelijke manieren bekwaamd en is in het bezit van verschillende diploma's. Ook is hij expert in het repareren van linotypes enz. Wij wensen de actieve gebroeders van harte succes toe.

Denkt overal en altijd weer
Om het kind in het verkeer!
VEILIG VERKEER.

SCHEEPVAART-BERICHTEN.

Oriente naar La Guayra; *Sta. Rosa* van New York naar La Guayra; *Argentina* van La Guayra; *Sarpedon* van Aruba en *Moneca* van St. Vincent.

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN.

VERBETERDE OPROEPINGSBRIEF

voor de

gewone vergadering van de

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN.

op DONDERDAG, de 9de November 1950, des avonds 8.30 uur.

5. Ontwerp-landsverordening tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van roerende en onroerende zaken, aanwezig op het eiland Aruba, welke voor of op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer landsverordening gebezigd werden of worden tot overbrenging van electriciteit met het doel deze aan derden te leveren, zomede de daarbij behorende hulpzaken tot verzekering van de voortzetting van de electriciteitvoorziening van het eiland Aruba, en tot het treffen van bijzondere voorzieningen in verband met deze onteigening (1950—1951—27).

Willemstad, 8 November 1950
Namens de Voorzitter,
De Griffier,
VAN WEEL.

OPROEPINGSBRIEF

ter

gewone vergadering van de

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN.

[illegible]IJDAG, de 10de November 1950, DES MORGENS 9 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Nederlandse Antillen voor het dienstjaar 1950 (1950—1951—16; 1949—1950—1).

Willemstad, 8 November 1950
Namens de Voorzitter,
De Griffier,
VAN WEEL.

Sandra, de Mexicaanse danseres in Chobololo.

Gisteren avond waren wij de gast ten huize van den heer Elias Funies op Cas Coraal, alwaar wij kennis konden maken met Mej. Sandra Marggie, een beroemde Mexicaanse danseres van de moderne tijd. Deze prachtige gelegenheid werd ons aangeboden door den actieve heer Kooreman, die de avond georganiseerd had teneinde het een en ander aan ons te tonen, i.v.m. het feit dat mej. Sandra a.s. Zaterdag en Zondag in Chobolobo zal dansen.

Op de allereerste plaats moeten wij even opmerken dat Sandra hier op Curaçao niet zal optreden uit commercieel oogpunt, doch zuiver en alleen om aan de gastvrijheid van de heer Funies en CHOBOLOBO te beantwoorden.

Mej. Sandra begon haar openbare leven reeds op de jeugdige leeftijd van 7 jaar, toen zij voor klassiek danseres studeerde. Zij danste o.a. de serenade van Joubert en dergelijke stukken. Zo zing zij voort. Als Mexicaanse danste zij natuurlijk veel Mexicaanse dansen.

Ongeveer 5 jaar geleden dacht Sandra iets aparts in de wereld te doen. Zij wou iets dansen, wat nog niemand tevoren gedanst heeft. Dit is haar ook gelukt, nadat zij de legende had gelezen van Leda en de zwaan. Zij vertelde deze historie op haar eigen wijze in een dans. Sandra is nog ook bekend als artiste voor Filmmaatschappijen.

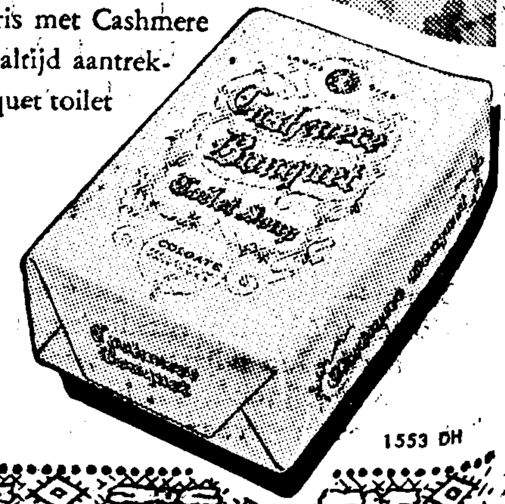
Haar voornaamste dansen zijn: de la Diosa y la Bestia, la Diosa y el Galan en la Diosa y el Cisne.

In Mexico wordt zij zelf genoemd: La Diosa del Tambo (een Afrikaanse tambourdans). Zij danst geheel alleen, maar de twee helften van haar lichaam stellen twee personen of ideeën voor.

Sandra is met haar moeder mevrouw Zolia Nunes uit Santo Domingo gekomen. Van hier vertrekt zij naar Venezuela. Zij bezit nog een hond, die artstieke bekwaamheden bezit, en rollen vervulde in verschillende films. Haar moeder beoefende vroeger de zangkunst en trad op voor de radio en in bioscopen. De familie maakte reizen naar Cuba, Chili, Brazilië, Argentinië en de U.S.A.

Tijdens het weekeinde zal zij optreden in Chobolobo. De band 'El Cristal' zal de muziek verzorgen.

SURINAME

„DE WEST" WIL BEGROTING SABOTEREN

Paramaribo. — Het dagblad „De West", welks redacteur en uitgever David Findlay lid is van dat deel der fractie van de Nationale Partij Suriname, dat zich van de partij heeft afgescheiden en in de Surinaamse Staten in de oppositie is gegaan, schrijft in zijn blad van gisteren, dat de coalitie in de Surinaamse Staten er niet op behoeft te rekenen, dat de oppositie zal medewerken, dat de Surinaamse begroting voor 1950, die de volgende week in behandeling moet komen, zal worden aangenomen.

„De Landsregering en de z.g. coalitie-Suriname zijn al voor genoeg moeilijkheden geplaatst. De enige oplossing is derhalve de wetgevende arbeid stop te zetten". Een andere oplossing acht het blad ontbinding van de fractie der Nationale Partij Suriname.

Het artikel besluit: „Het volk zal zeer spoedig rekenschap vragen.

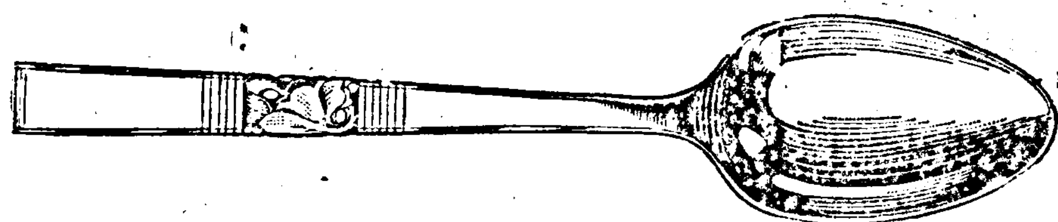
Ondanks militairen en politie zal men de wolkswil niet kunnen negeren."

LAATSTE NIEUWS

New York, 8/11 (Reuter/ANP) — De democratische partij heeft zowel in de Senaat als in het Huis van Afgevaardigden de meerderheid behouden. De meerderheid, die zij in de Senaat heeft gekregen, is echter de kleinst mogelijk, namelijk 49 van de 96 zetels.

Van de 36 senatoren, die Dinsdag gekozen werden, onder wie 4 wegens overlijden van de vorige zetelbezetters, waren er 18 Democraten en evenveel Republikeinen, hetgeen voor de Republikeinen een winst van [illegible] zetels betekent. De grootste Republikeinse winst in het Huis werd in New York en Indiana behaald; in elke staat 3 zetels en bovendien 1 in Pennsylvania. De enige Republiekeinse zetel in het Huis uit Texas ging verloren. De Democratische senator Elbert Thomas uit Utah werd verslagen.

Volgens sommiger verwachting zal Acheson spoedig aftreden na de Republikeinse winst in de Senaat, die beschouwd wordt als een motie van wantrouwen in de buitenlandse politiek.

Een waardige tempel voor de Heilige Plaatsen?

II

Na de glorie van Constantijn, de nieuwe hoop van een groots, modern project.

Slechts een groots plan, in de geest zoals keizer Constantijn in 325 het opstelde, zal in staat zijn om de H. Plaatsen wederom de waardige ombouwing te geven, waarnaar de hele christenheid hunkert. Het is verheugend dat het vorig jaar een dergelijk ontwerp voor een grandioze tempel, op initiatief van de apostolisch vicaris van Jeruzalem mgr. Gustavo Testa, is voltooid. Twee architecten, Luigi Marangoni en Antonio Berluzzi, hebben er reeds gedurende de oorlog hun krachten aan gewijd en bij gelegenheid van de 800ste gedenkdag van de inwijding der door de Kruisvaarders, gebouwde basiliek, verscheen een boekwerk, waarin het plan der beide architecten uitvoerig wordt toegelicht.

In een vorig artikel, aan de Maasbode ontleend, werd het treurig verval besproken, waaraan de heilige plaatsen, 16 eeuwen geleden door Keizer Constantijn tot zulk een heerlijke glorie opgebouwd, door de tand destijds, door golven van strijd en verwoesting ten prooi geworden zijn.

Thans volgt de uiteenzetting van een groots plan, dat die oude glorie weer tot zijn volle luister zal moeten herstellen.

Vier richtlijnen

Vier hoofdgedachten liggen ten grondslag aan het ontwerp. Gestreefd moest worden naar een monumentaal bouwwerk dat de H. Relikwieën van Golgotha en het Graf zou omsluiten en in grote trekken zoveel mogelijk zou gelijken op de antieke basiliek van Constantijn. Voorts moest gezorgd worden dat de gelovigen van de Armeense en Griekse belijdenils voor hun diensten twee mooie, ruime kerken binnen het complex ter beschikking zouden staan met een vrije ingang, onafhankelijk van de andere kerken. Ook voor de kleinere gemeenschappen als Kopten, Abessijnen, Anglicanen en Syriërs diende een passende en schone plaats binnen het complex gevonden te worden voor het belijden van hun godsdienst. En tenslotte zouden, uit eerbied voor de H. Plaatsen, de te bouwen kloosters, conventen en huizen in de omgeving geheel geïsoleerd moeten blijven van de heilige gebouwen.

Met deze richtlijnen voor ogen gingen de architecten aan het werk en het loont ongetwijfeld de moeite hun ontwerp in details te bespreken nadat we, elders op deze pagina, een beschrijving hebben gegeven van het totaalbeeld.

De Katholieke Kerk

Voor de katholieke kerk is een prachtige façade ontworpen met een centrale boog en twee kleinere zijbogen. Via een klein atrium met drie poorten komt men in de eigenlijke kerkruimte die uit drie (door zuilen gescheiden) schepen bestaat. Van uit het atrium leiden links en rechts kleine poortjes naar een open loggia.

Twee torens, die een merkwaardige Oosterse bouwtrant vertonen, staan aan weerszijden van de katholieke kerk; zij vinden hun pendant in de torens die ten Westen van de Rotonde het bouwwerk afsluiten.

Het interieur van de kerk, die drie altaren bevat, zal versierd worden met mozaieken, waarop voorstellingen uit het Nieuwe Testament voorkomen.

De Heilige Tuin

De Heilige Tuin is aan de binnenzijde geheel omgeven door een dubbele galerij, gelijk aan de buitengalerij, waarvan elders op deze pagina sprake is. De lijn van deze tuinommuring is tamelijk grillig: rechte hoeken en buigingen in de vlakken zullen fraaie lichteffecten teweegbrengen zoals men op de hierboven rechts gereproduceerde foto kan zien. Zowel de beneden- als de bovengalerij zullen een soort museum vormen waarin de schoonste fragmenten van zuilen, kapitelen etc. der huidige H. Grafkerk zullen worden bewaard.

Twee gebouwen liggen binnen het ommuurde terrein. Achter de hoofdabsis van de katholieke kerk het kleine tempeltje van Helena, en dieper in de tuin, aan de linkerzijde het heiligdom dat de laatste rest van Golgotha omhult. Dit heiligdom is van vier zijden via hoge trappen toegankelijk. Van boven gezien heeft het een Kruisvorm, terwijl het bekroond wordt door een conische koepel met een verguld kruis.

De Rotonde

De tempel der Verrijzenis (Anastasis) heeft de ronde vorm van Constantijn's schepping en van alle latere reconstructies behouden. Het meest opmerkelijke deel van deze rotonde is de grote conische koepel, waarlangs drie trappen — voor de gelovigen der drie voornaamste belijdenissen — zich slingeren naar de top vanwaar een wijde ronde opening uitzicht geeft op de kleine Edicula van het H. Graf, het centrale punt van de rotonde. Behalve voor het uitzicht op het grafgebouwtje, heeft deze ronde opening ook het doel om het beeld van het firmament vanuit de tempel zichtbaar te maken. De koepel en het interieur van de Rotonde worden rijk versierd met mozaiek en beelden.

Rondom omgeven door de galerijen der rotonde, staat het centrale grafgebouwtje. Een gang leidt naar de eigenlijke relikwie, die bekroond wordt door het hooggerekte gebouwtje, dat in de top, onder een ronde koepel, nissen zal bevatten met de beelden van Maria en de Apostelen.

De Griekse, Armeense en de kleinere kerken tenslotte zijn ongeveer in de stijl van de katholieke kerk, hoewel de vorm wel enige verschillen toont.

* * *

Ongetwijfeld is het ontwerp der beide architecten grandioos van visie en zeer zeker moet men toegeven, dat in dit plan op vernuftige wijze de gevoeligheden die tussen de op beschamende wijze „concurrerende" religies bestaan, zijn ontweken. Maar of het plan kans maakt ooit uitgevoerd te worden? Dat zal afhangen van de politieke ontwikkeling in Palestina en in de wereld. Het zal echter niet op de laatste plaats afhangen van de mogelijkheid om voor dit millioenen project de nodige fondsen ter beschikkking te krijgen. Een grootscheepse actie onder alle christenen van de hele wereld zal daarvoor nodig zijn. Maar wat vooral nodig zal zijn, is eenzelfde gelijkgezinde geestdrift onder het christenvolk die eens de Kruisvaarders bezielde. De huidige rivaliteit der godsdiensten in Jeruzalem moge in dit opzicht weinig hoop laten, het initiatief voor de nieuwe tempel is in ieder geval een symptoom dat hoopvol stemt.

INDRUKWEKKEND MONUMENT
HET TOEKOMSTIGE COMPLEX IN VOGELVLUCHT

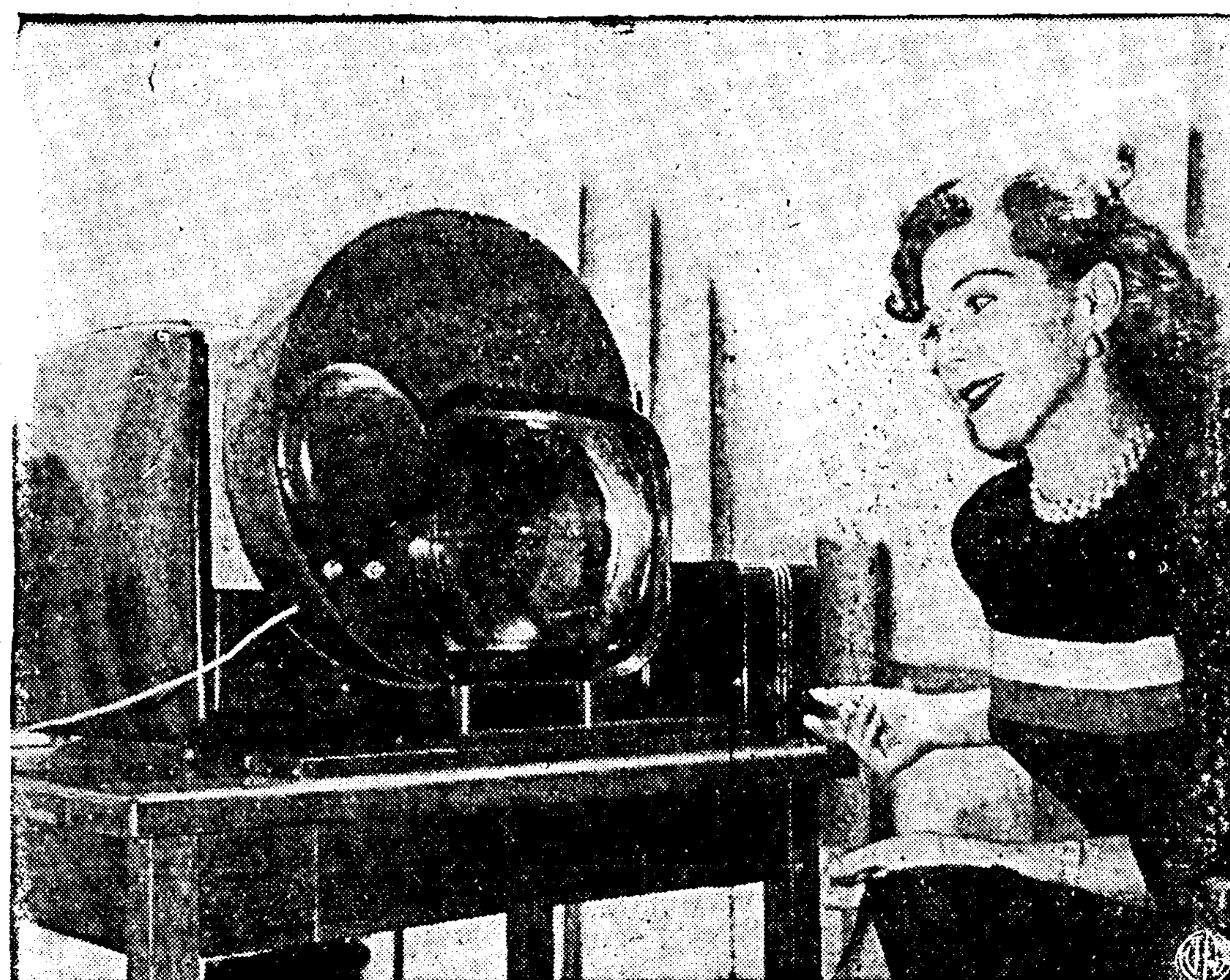
Het geheel van de nieuw ontworpen basiliek van het H. Graf maakt een zeer grootse indruk. De gelijkenis met het heiligdom van Constantijn, die volgens de aan de architecten gestelde richtlijnen moest nagestreefd worden, is vooral te vinden in de ligging der afzonderlijke gebouwen. Op de plaats van Constantijn's Martyrium verrijst de prachtige Katholieke Kerk, in sobere doch zeer stijlvolle basiliekbouw. Ten Westen hiervan, waar Constantijn's atrium „ante crucem" zich bevond, ligt een open ruimte, de Heilige Tuin, waarin het tempeltje, dat de rotsknobbel, die na alle verwoestingen nog van Golgotha is overgebleven, als een grote relikwie bevat.

Aan het einde van de H. Tuin strekken zich links en rechts de kerken voor de Grieks-orthodoxe en de Armeense gelovigen uit, terwijl in het midden de nieuwe rotonde der Anastasis zal verrijzen, die een vrij nauwkeurige reconstructie zal zijn van de Rotonde van Constantijn. Buiten deze rotonde bevinden zich dan de kerkjes voor de Anglicanen, de Kopten, de Syriërs en de Abessijnen.

Het totaalbeeld van de plattegrond heeft de vorm van een kruis; de Katholieke basiliek en de Rotonde liggen op de hoofdas, terwijl de Griekse en Armeense kerken de dwarsbalken vormen.

Rondom het hele complex is een dubbele galerij gedacht, gestut door pilasters en bogen. Het dak van de bovengalerij vormt een open platform, dat dienst doet als de vrije en onafhankelijke toegangsweg tot de diverse kerken, zoals die in de richtlijnen was geëist.

Het hele complex, dat 180 m. lang is en 140 m. breed, verheft zich op een terras, drie trappen hoger dan het enorme plein met cypressen en fonteinen, dat het bouwwerk omgeeft en waaromheen de conventen en hospitia liggen, die door onderaardse gangen met de diverse kerken zijn verbonden.

UIT DE STRIJD R.C.A. vs. C.B.S. — kwam dit toestel overwinnend te voorschijn. De zangeres Janet Davis demonstreert een zwart-wit televisie apparaat, dat omgebouwd is om uitzendingen van C.B.S. kleuren televisie te ontvangen. Het kastje, waar zij aan draait, is de overschakelaar. De cirkel, die voor de straalbuis is aangebracht en vat een kleurenschijf, die door zeer snel rond te draaien, de mogelijkheid biedt, de juiste kleuren op een voor het oog onderbroken wijze te projecteren.

Spaak becriticeert minister comité van Raad van Europa

Rome. — De Belg Paul-Henri Spaak, de voorzitter van de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa, heeft op een persconferentie te Rome scherpe critiek geuit op het ministerscomité van de Raad, dat te Rome vergaderde en dat alle voorstellen inzake de eenmaking van Europa naar een commissie van deskundigen heeft verwezen.

„Het probleem van de deskundigen is een van de ergste, waarmee wij te kampen hebben", aldus Spaak. „Na de oorlog vertonen de ministers op verontrustende wijze een neiging om beslissingen, die de hunne moesten zijn, door deskundigen te laten nemen". Spaak verweet sommige ministers gebrek aan doortastendheid. In het bijzonder oefende hij critiek op het feit, dat het ministerscomité in de Zaterdag ondertekende conventie over de mensenrechten niet heeft opgenomen de drie vrijheden, die de Assembléé heeft aanbevolen: 1. de vrijheid van de ouders om de opvoeding van hun kinderen te bepalen; 2. het recht op vrije politieke verkiezingen; 3. het recht op eigen bezit.

MARSHALL HULP EINDIGT VOOR ENGELAND

Parijs. — In gewoonlijk betrouwbare kringen, die in nauwe relatie staan met de organisatie van het plan-Marshall, wordt verklaard, dat Engeland voorlopig de laatste toewijzing van steun in vrije dollars ontvangen heeft, namelijk de medio October jl. verstrekte 175 millioen dollar. Er wordt echter de nadruk op gelegd, dat dit niet betekent, dat Engeland van dollarhulp afgesneden wordt, indien het daaraan later behoefte zou hebben. Engeland zal het eerste der aan het plan Marshall deelnemende landen zijn, dat zijn „economische levensvatbaarheid" weer zal hebben bereikt sinds het begin van het plan-Marshall. Naar verder nog verklaard werd zal het bedrag, dat anders aan Engeland zou zijn toegewezen, niet aan andere landen worden overgedragen. Het einde van de dollartoewijzingen aan Engeland zal geen wijziging brengen in de Britse deelneming aan het werk van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking.

TOGLIATTI GEOPEREERD

Rome. — Palmiro Togliatti, de 57-jarige leider van de Italiaanse communistische partij, heeft Dinsdagavond laat een geslaagde operatie ondergaan, welke uiterst veel voorzichtigheid vereiste. Aan het eind van de operatie verklaarden de chirurgen: „Zijn toestand is bevredigend". Woensdag zal een communiqué over Togliatti's gezondheidstoestand worden uitgegeven. Togliatti werd geopereerd wegens een bloedstolling aan de hersenen.

RIEPEN OP TOT BOYCOT.

Berlijn — De arbeiders van de Oostduitse genationaliseerde chemische fabrieken te Leuna in Saksen-Anhalt hebben Maandag een beroep gedaan op alle arbeiders in de Westduitse chemische fabrieken om „met alle soorten van verzet, met inbegrip van stakingen, de oorlogsproductie te verhinderen".

In een open brief „uit naam van de 26.000 arbeiders van de fabrieken te Leuna" deden zij een beroep op „onze Westduitse kameraden om zich aan te sluiten bij het nationale verzet tegen de Engels-Amerikaanse oorlogsstokers."

Tevens werd verzocht de bevolking over „deze oorlogsvoorbereidingen" voor te lichten en „nauw samen te werken met de massa's der werklozen teneinde de imperialistische plannen te verijdelen."

Flop en Flater.

RECORD-BREKER, — Capt. Bruno Trocca zit aan de controle apparaten van zijn D.C. 6 passagiersvliegtuig van de Italiaanse Luchtlijn. Hij maakte een transatlantische nonstop vlucht van New York naar Rome in 15 uur en 10 minuten.

Advies der Staten op de Ontwerp-Eilanden regeling

De Volksraad (vervolg).

Artikel 26

De volksraad is bevoegd de belangen van het betrokken eilandgebed voor te staan bij de Koning, bij de Staten Generaal, bij de Gouverneur en bij de Staten.

Artikel 27

Bij ontstentenis van de gezaghebber of van de waarnemende gezaghebber treedt de in leeftijd oudste gedeputeerde als voorzitter van de volksraad op.

Artikel 28

De volksraad vergadert zo dikwijls de voorzitter of het bestuurscollege het nodig oordeen of wel het door drie leden schriftelijk, met opgave van redenen, wordt gevraagd.

Artikel 29

1. De voorzitter bepaalt, met inachtneming van hetgeen hieromtrent in het reglement van orde voor de vergadering van de volksraad is voorzien, dag en uur der vergadering.

2. Indien de vergadering is gevraagd door het vereiste getal leden, wordt zij, behoudens het bepaalde in artikel 36, binnen een week gehouden.

3. De leden worden schriftelijk tot de vergadering opgeroepen. Tegelijk met deze oproeping worden dag en uur van de vergadering ter openbare kennis gebracht.

Toelichting

Ad artikel 29. Het bestaan van bloed- of aanverwantschap c.q. huwelijk tussen de gezaghebber en leden van de eilandraad moet ongewenst worden geacht. Hierin wordt voorzien door artikel 12 van het bijgevoegde ontwerp.

Artikel 30

1. De volksraad vergadert in het openbaar.

2 De deuren worden gesloten indien de voorzitter het nodig keurt of vier leden het vorderen.

3. De vergadering beslist of met gesloten deuren zal worden beraadslaagd.

4. Omtrent de punten, in een besloten vergadering behandeld, kan daarin een besluit worden genomen.

Artikel 31

1. In een besloten vergadering kan niet beraadslaagd, noch een besluit worden genomen over:

a. de toelating van nieuw benoemde leden;
b. de begroting en rekening van het eilandgebied;
c. het invoeren, wijzigen of afschaffen van belastingen.

2. In een besloten vergadering kan geen besluit worden genomen over:

a. het doen van uitgaven op de begroting niet voorkomende, of de daarop uitgetrokken posten te boven gaande;
b. het aanwijzen der middelen tot dekking van zodanige uitgaven;
c. het aangaan van geldleningen, het uitleven van gelden en het aangaan van rekening-courant-overeenkomsten;
d. het geheel of gedeeltelijk vervreemden en het bezwaren van de eigendommen van het eilandgebied;
e. het onderhands verhuren, verpachten of in gebruik geven van eigendommen van het eilandgebied;
f. het onderhands gunnen of aanbesteden van werken of leveranties.

3. Het bepaalde in dit artikel geldt niet, indien de voorzitter ter handhaving van de orde in de vergadering, hetzij leden dan wel toehoorders heeft doen vertrekken of verwijderen.

Artikel 32

De leden van de volksraad stemmen naar eer en geweten, zonder last van of ruggespraak met hen, door wie zij zijn gekozen.

Toelichting

Ad artikel 32. Behoudens de vaststelling van het presentiegeld en de reis- en verblijfkosten verdient het voor de uniformiteit aanbeveling al het overige bij landsverordening te regelen, althans voor de eerste maal.

Het werd nodig geacht de verschillende aangelegenheden in afzonderlijke artikelen te regelen (zie artikel 9, 10, 18, 19 e.a).

Artikel 33

1. Zij onthouden zich van medestemmen over de zaken, benoemingen, schorsingen en ontslagen inbegrepen, die hen, hun echtgenoten of hun bloed- of aanverwanten, tot de derde graad ingesloten, persoonlijk aangaan, of waarin zij als gelastigden zijn betrokken.

2. Een benoeming wordt geacht iemand persoonlijk aan te gaan, wanneer hij behoort tot die personen, tot welke de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt.

3. Het eerste lid is niet van toepassing bij de beslissing over de toelating van de na periodieke aftreding nieuw inkomende leden.

Toelichting

Ad artikel 33. De samenstelling van de gemeenschap is in de Nederlandse Antillen wel enigszins anders dan in Nederland, terwijl bovendien rekening moet worden gehouden met het feit, dat de gemeenschap hier wordt gevormd door 6 eilanden. Het is begrijpelijk en bovendien wenselijk, dat zoveel mogelijk waarborgen worden gesteld, maar het is ten enenmale onmogelijk de terzake bestaande Nederlandse bepalingen zonder meer over te nemen. Dat dit bezwaar gevoeld wordt, bewijst wel het gestelde in het tweede lid, maar dit middel moet nog erger dan de kwaal worden geacht, aangezien dat tot willekeur kan voeren. Als middenweg is gedacht het gestelde in dit artikel slechts te laten gelden voor de gedeputeerden, omdat zij de uitvoerende macht vormen en derhalve in de volvoering van hun taak in nauwer contact met hun omgeving staan dan de leden. Niettemin blijft de vrees bestaan, dat de strakke bepaling voor verscheidenen een beletsel zal vormen zich voor het lidmaatschap van een eilandraad candidaat te stellen of dat zij een belemmering zal zijn bij het vinden van gedeputeerden, met als gevolg, dat de keuze zeer beperkt wordt.

Artikel 34

1. De voorzitter, de leden van de volksraad en de personen, bedoeld in artikel 35, zijn, terzake van hetgeen zij in de vergadering gezegd of schriftelijk overgelegd hebben, niet gerechtelijk vervolgbaar, tenzij zij daarmede openbaar maken hetgeen in besloten vergadering of onder geheimhouding is gezegd of overgelegd, zonder dat de geheimhouding is opgeheven.

2. Het bestuurscollege kan omtrent de inhoud van aan de volksraad overgelegde stukken voorlopige geheimhouding opleggen. Deze oplegging dient in de eerstvolgende vergadering van de volksraad te worden bekrachtigd. Bij niet bekrachtiging vervalt de voorlopige oplegging.

Toelichting

Ad artikel 34. Het tweede lid van dit artikel stelt, dat de gezaghebber van een schorsing van een lid van de eilandraad wegens het in strijd handelen met het in het vorig artikel bepaalde, terstond kennis geeft aan de Gouverneur als orgaan van het Koninkrijk. Opgemerkt moge worden, dat de Gouverneur in deze niet fungeert als orgaan van het Koninkrijk, doch als hoofd van de landsregering.

Artikel 35

De gedeputeerden kunnen zich in de vergadering van de volksraad doen bijstaan door de personen, daartoe door hen aangewezen.

Toelichting

Ad artikel 35. Aangezien het bij dit artikel bepaalde niet valt onder de bevoegdheden van de eilandraad, moet het juister worden geacht dit op te nemen in het eerste lid van artikel 10.

Artikel 36

1. De vergadering van de volksraad wordt niet gehouden, indien blijkens de presentielijst niet meer dan de helft van het getal zitting hebbende leden is opgekomen.

2. Wanneer het vereiste getal leden niet is opgekomen, wordt een nieuwe vergadering belegd op de in artikel 29 voorgeschreven wijze. Evenwel behoeven er slechts vier en twintig uren tussen de rondzending der oproepingsbriefjes en het uur der vergadering te verlopen.

3. Wanneer ook dan het vereiste getal niet is opgekomen, geschiedt het beleggen der vergadering andermaal op dezelfde wijze.

4. De vergadering wordt gehouden ongeacht het getal leden, dat is opgekomen.

Toelichting

Ad artikel 36. De voorkeur wordt eraan gegeven om instede van „griffier" te lezen: „secretaris".

Artikel 37.

1. Over alle zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd, doch bij het doen van keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen, bij gesloten en ongetekende briefjes.

2. Indien bij het nemen van een besluit over een zaak door geen der leden stemming wordt gevraagd, wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen.

Artikel 38.

1. Een stemming is nietig, indien niet meer dan de helft van het getal leden, dat zitting heeft en zich niet van m[illegible] heeft moet onthouden, aan de stemming heeft deelgenomen.

2. Bij het doen van keuzen, voordrachten en aanbevelingen van personen, worden leden, die blanco briefjes hebben ingeleverd, voor de toepassing van dit artikel geacht aan de stemming te hebben deelgenomen.

3. In een vergadering als bedoeld in het laatste lid van artikel 36, is een stemming geldig, ongeacht het getal leden, dat aan de stemming heeft deelgenomen.

TOELICHTING.

Ad artikel 38. Voor een gequalificeerde meerderheid als vereist in het derde lid, om te besluiten, dat met gesloten deuren zal worden beraadslaagd, wordt geen reden gezien, omdat in de practijk hiervan nooit gebruik is gemaakt. Met een gewone meerderheid kan worden volstaan.

Artikel 39.

1. Voor het tot stand komen van een besluit bij stemming, wordt de volstrekte meerderheid vereist van de leden, die aan de stemming hebben deelgenomen.

2. Bij het doen van keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen worden leden, die blanco briefjes hebben ingeleverd, voor de toepassing van dit artikel geacht niet aan de stemming te hebben deelgenomen.

TOELICHTING.

Ad artikel 39. Tussen „last" en „of" zal het woordje „van" ingevoegd moeten worden.

Artikel 40.

1. Indien bij benoeming, voordracht of aanbeveling van personen de stemmen staken, beslist terstond het lot, tenzij bij meerderheid van stemmen het nemen van een besluit tot de volgende vergadering wordt uitgesteld. Indien in de volgende vergadering de stemmen wederom staken, beslist het lot.

2. Bij staking van stemmen in alle andere zaken wordt het nemen van een besluit tot de volgende vergadering uitgesteld. Indien in de volgende vergadering de stemmen wederom staken, wordt het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.

3. Indien herstemming plaats vindt, kunnen de beraadslagingen worden heropend.

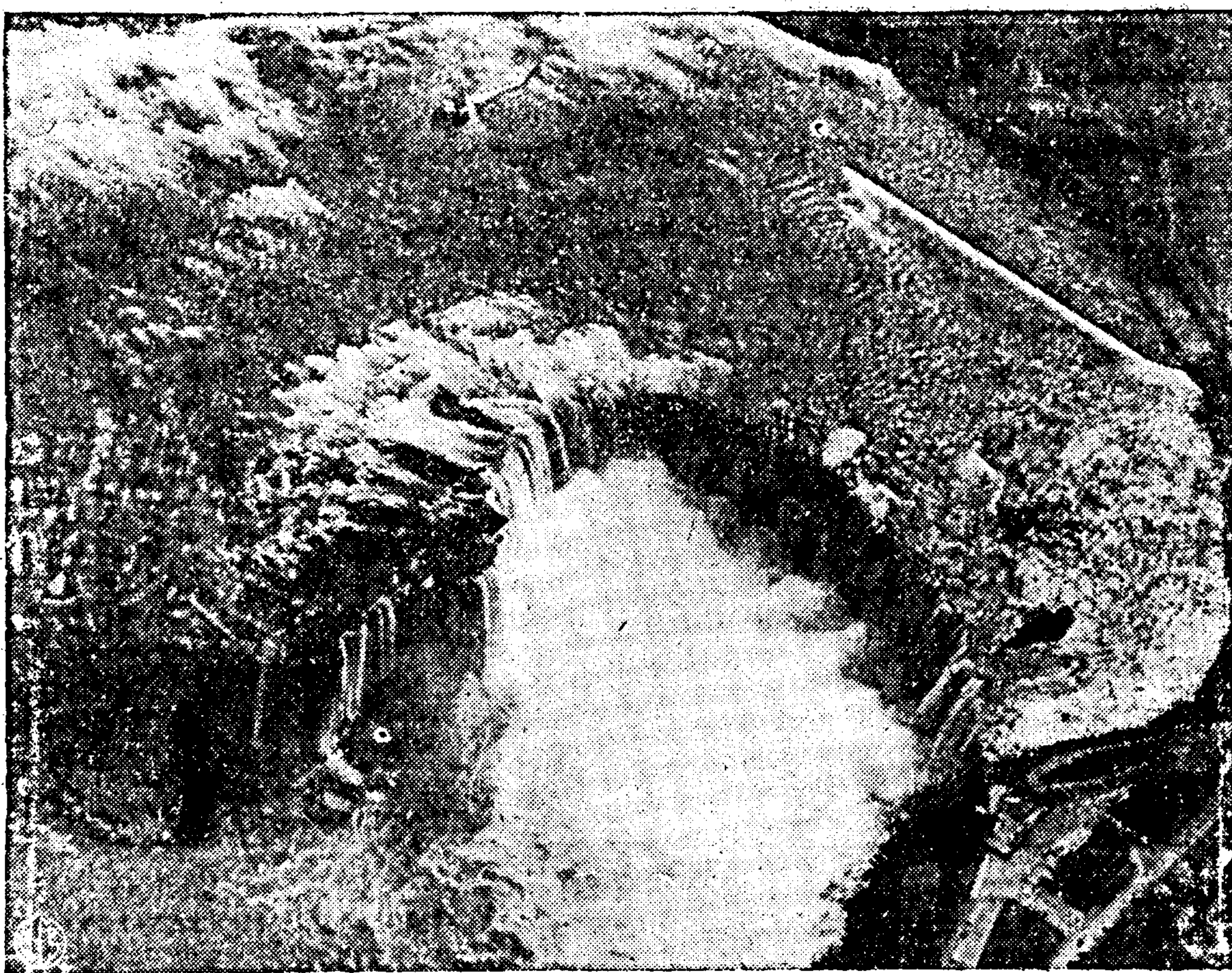
Artikel 41.

1. Bij eilandsverordening wordt geregeld alles wat betreft de opening en sluiting van de zitting.

2. Het reglement van orde voor de vergadering van de volksraad wordt eveneens bij eilandsverordening vastgesteld.

TOELICHTING.

Ad artikel 41. Het komt juister voor te spreken van „De gedeputeerden" instede van „Het bestuurscollege".

EEN ZELDZAAM GEZICHT,— is deze heldere foto van de Hoefijzer waterval aan de Canadese zijde van de Niagara. Meestal wordt het zicht door mist van het vallende water belemmerd. Maar onder zeldzaam gunstige atmosferische omstandigheden werd deze foto vanuit een heliocopter gemaakt. Boven aan de foto ziet men een H-12 hefschroefvliegtuig van de Luchtmacht.

Gullivier aan het Keizerlijk hof der Lilliputters.

Koorddansen en kruipen onmisbaar voor het verwerven van waardigheden.

Eens vatte de keizer het plan op mij te vermaken met verschillende Spelen van dat land en zij overtreffen daarin alle mij bekende naties zowel wat de handigheid als wat de pracht ervan aangaat. Het meeste vermaakte mij dat van de koorddansers, dat werd uitgevoerd op een smalle witte draad van ongeveer 60 c.m. lengte, die op 30 c.m. boven de grond gespannen was. Met het welmenen van de lezer, neem ik de vrijheid daarover wat breder uit te wijden.

Gulliver beleefde in het land der Lilliputters een menigte avonturen, zo boeiend, dat onze junior er in zijn hoekje dagen lang zoet mee is. Maar zoals het dikwijls gaat met kinderdingen, wij „seniores" bezondigen ons er wel eens aan en soms niet ten onrechte, zoals in het geval van Gullivers Reizen, die werden opgetekend [illegible] Jonathan Swit D.D.

[illegible] wat Gulliver in het [illegible] der Lilliputters beleefde, is de overdenking der seniores waard, vooral in een tijd, waarin naderende verkiezingen zoveel hoge posten beschikbaar stellen.

Dit vermaak wordt slechts beoefend door personen, die candidaat zijn voor hoge posten en gunsten aan het hof. Zij worden in deze kunst van hun jeugd af getraind en ze zijn niet altijd van adelijke komaf of van hoge ontwikkeling. Als er een hoge post vacant is, hetzij door dood of door ongenade (wat dikwijls voorkomt), verzoeken vijf of zes van die candidaten de keizer om een voorstelling van koorddansen te mogen geven voor zijne majesteit en het hof; en degene die het hoogste springt zonder te vallen is de opvolger in de post. Heel dikwijls wordt aan de hoogste ministers bevolen om hun bekwaamheid te tonen, om de keizer de zekerheid te geven, dat zij hun handigheid niet verloren hebben. Flinnap, de minister van financiën, mag op het slappekoord kapriolen maken, die minsten een duim hoger zijn dan die van welke andere heer in het rijk dan ook. Ik heb hem verschillende malen tegelijk de dodenzwaai zien maken op een plank die vastgemaakt was op een touw niet dikker dan een gewoon pakkoord bij ons.

Mijn vriend Reldresal, de eerste secretaris voor private aangelegenheden is naar mijn mening, als ik tenminste niet partijdig ben, de tweede na de minister van financiën; de overige ambtenaren geven elkaar niet veel toe.

Deze vermakelijkheden brengen dikwijls dodelijke ongelukken met zich mee. Ik heb met mijn eigen ogen twee of drie candidaten een van hun ledematen zien breken. Maar veel groter is het gevaar, wanneer aan de ministers zelf wordt opgedragen hun handigheid te tonen, want in hun pogingen om zich zelf en hun collega's te overtreffen, spannen zij zich zozeer in, dat ze bijna allemaal gevallen zijn; sommigen zelfs twee of drie keer. Men heeft mij verzekerd, dat Flinnap enkele jaren voor mijn komst absoluut zeker zijn nek gebroken zou hebben als het kussen van de koning dat toevalliger wijze op de vloer lag, de vaart van zijn val niet gebroken had.

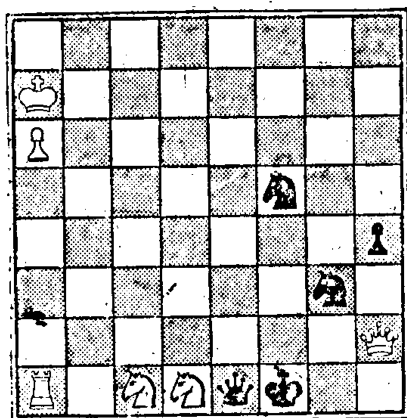
Zo is er nog een andere vermakelijkheid, die alleen vertoond wordt voor de keizer, de keizerin en de eerste minister en dan nog bij bijzondere gelegenheden. De keizer legt drie dunne zijden draden van ongeveer 15 c.m. lang op tafel; de een is blauw, de tweede rood en de derde groen. Die draden zijn daar neergelegd als prijzen voor die personen, die de keizer met een bijzondere blijk van zijn gunst denkt te eren.

De plechtigheid wordt volvoerd in de grote statiekamer van de keizer; en daar ondergaan de candidaten een beproeving van hun handigheid, die zeer verschillend is van de hierboven genoemde, ja, van een soort, waarvan ik in welk land van de oude of nieuwe wereld dan ook nimmer zij het dan ook maar de minste gelijkenis gezien heb. De keizer houdt een stok in zijn hand, beide einden paralel met de horizon, en de candidaten, die een voor een nader treden, springen soms over de stok heen en kruipen er soms onder door, vooruit en terug en verschillende keren al naar gelang de stok vooruit of omlaag gebracht wordt. Soms houdt de keizer het ene einde van de stok beet en de eerste minister het andere: Soms houdt de minister de stok helemaal alleen beet. Wie zijn proef met de meeste handigheid aflegt en het springen en kruipen het langste kan volhouden, wordt met de blauwe zijden draad beloond; de volgende krijgt de rode en de derde de groene, die zij allen tweemaal rond hun middel gegord dragen. En je komt aan dit hof maar weinig hoge personages tegen, die niet met een van deze gordels versierd is.

Ons schaakprobleem

VORIG PROBLEEM.

Wit begint
Geeft mat in 3 zetten

Oplossing:

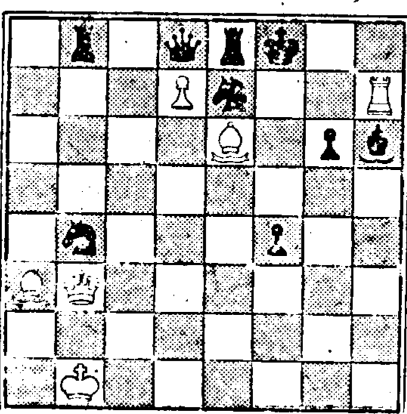
1. Pc1-e2

Op 1. ...... Pg3xe2 volgt 2. Dh2-f2 sch. enz.

Op 1. ...... Pg3-e4 volgt 2. Pe2-f4 enz.

Op 1. ...... Pg3-h4 volgt 2. Pel-c3 enz.

NIEUW PROBLEEM.

Wit begint
Geeft mat in 2 zetten

VETO! — zegt deze uil en niemand in Rome, waar hij gevangen werd, is verbaasd want hij heet „Malik". Hij is 50 c.m. hoog en is berucht om zijn langdurig gapen (soms 5 minuten aan één stuk). Het is dan ook niet altijd even interessant klakkeloos de politiek van het Kremlin uit te voeren.

Het kronkelpad van 's mensen pogen.

Dit pad kronkelde door Oostzaan.

— In de eeuwenoude Nederlands Hervormde kerk van het Noordhollandse dorpje Oostzaan werd Zondag 5 November jl. een Amerikaanse burgeres — van enige maanden oud — ten doop gehouden. Deze plechtigheid werd verricht door de plaatselijke predikant, ds. N. Padt.

Aan de doop van de kleine Suzon Cortrell is een geschiedenis vooraf gegaan. Tijdens de bezetting werd ds. Padt door de Duitsers opgepakt en getransporteerd naar het concentratiekamp Dachau. Na de bevijding kwam hij in briefwisseling me een Amerikaanse studente uit Californië, die een adres had gevraagd van een ex-poltieke gevangene. Enige jaren geleden vestigde deze zich met haar verloofde in Parijs om daar aan de Sorbonne universiteit de studie voort te zetten.

De prettige briefwisseling zette zich ook uit de lichtstad voort, gevolgd door een persoonlijk bezoek van deze zomer van ds. Padt aan zijn — inmiddels gehuwde — Amerikaanse vrienden.

Tijdens deze ontmoeting verzocht mrs. en mr. Cortrell of ds. Padt in de kerk te Oostzaan de te verwachten baby wilde dopen, daar zij midden-November weer naar Amerika zullen terugkeren. Dit verzoek werd gaarne toegestaan en zo werd op 5 November tijdens de kerkdienst de jeugdige Parijse Amerikaanse Suzan Cortrell in de aloude Nederlands Hervormde kerk te Oostzaan, waar eens Claens Compaan, de beruchte Oostzaanse zeerover begraven is ten doop gehouden.

Deze dienst zal gedeeltelijk (de doopplechtigheid) in het Engels geschieden, waarna enige dagen later de familie Cortrell via Le Havre naar het verre Califonië zal vertrekken. In Oostzaan ziet men deze internationale kerkelijke gebeurtenis met spanning tegemoet, een geschiedenis, die begon in het concentratiekamp Dachau en van Californië en Parijs in een doop te Oostzaan haar bekroning zal vinden.

Het Hollands „Ledice."

— Ongeveer 100 inwoners van Putten, het Nederlandse „Lidice" zijn van hier vetrokken voor een bedevaart naar de graven van hun echtgenoten, vaders en zoons in Sleeswijk-Holstein.

In October 1944 vervoerden de Duitsers de gehele mannelijke bevolking van het dorp naar concentratiekampen, na het voor een deel met de grond gelijk te hebben gemaakt als represaille voor een aanslag op vijf Duitse officieren. 552 Van de mannen overleden daar en slechts weinigen keerden terug. De meesten van de doden zijn begraven in massa-graven in Ladelund in Sleeswijk-Holstein. Hun familieleden zijn met autobussen naar de Deense stad Kollund vertrokken waar zij tot Woensdag zullen blijven. Dinsdag zullen zij een kerkdienst in Ladelund bijwonen en kransen leggen van dennetakken uit de bossen rond Putten.

Het zuurverdiende geld.

— Vorige Zondag verdween het Noorse vrachtschip „Hellevik" op zijn reis van Trondheim naar Broennoeysund en men veronderstelde, dat de bemanning van drie koppen verdronken was. Achteraf ontstond er echter een gerucht, dat zich nog een vierde man aan boord had bevonden. Vrijdag werd deze persoon in zijn woning te Vikna door de politie gearresteerd.

Het was een 28-jarige kapitein bij de kustvaart, Lon Saltnes geheten. Hij bekende met de „Hellevik" uit Trondheim vertrokken te zijn en op zee de drie bemanningsleden met een bijl te hebben vermoord. De lijken had hij overboord geworpen en het schip bij Geitholmen laten zinken, waarna hij in een roeiboot naar de wal was gegaan.

Motief voor de driedubbele moord zou geweest zijn zich meester te maken van een aanzienlijke som gelds, die de slachtoffers naar hem ter ore was gekomen, mee naar boord hadden genomen.

Vissen zeemonsters.

— De schrijver en visser F. A. Mitchell is, vergezeld van zijn echtgenote, vertrokken op een expeditie naar de Indische Oceaan, die twee maanden zal duren.

Het echtpaart Mitchell-Hedges is op zoek naar tot nu toe onbekende zeemonsters. De plaats, waar zij zullen gaan vissen, wordt geheim gehouden. De expeditie kost 12.000 pond. De andere reisgenoten zijn Adrian Conan Doyle, een zoon van wijlen Sir Conan Doyle, en diens vrouw.

Een Rolls Royce voor Eva.

— Een Rolls Royce wagen die voor mevrouw Eva Perón, de echtgenote van de Argentijnse president is gebouwd en naar verluidt 11.000 pond sterling waard is, zal te Southampton aan boord van het nieuwe Argentijnse stoomschip „17 October" van 12.627 ton, die zijn eerste reis naar Buenos Aires maakt, worden verscheept. De sleutel van de wagen is in bezit van de gezagvoerder van het schip. Op beide achterdeuren van de wagen zijn de letters M.E.D.P. op een blauwe achtergrond aangebracht. Het staat voor Maria Eva Duarte Perón.

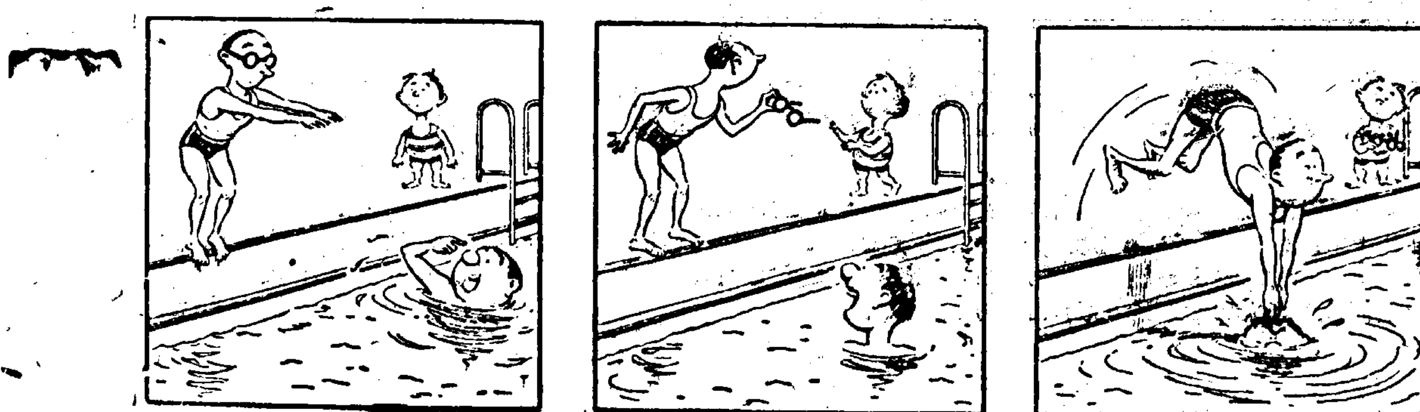
Heul voor het zieke hart.

— In het Goldwater Memorial Hospital te New York zijn 14 patiënten, die aan ernstige hartkwalen leden behandeld met een nieuw geneesmiddel, Lanatoside C. Dit geneesmiddel, aldus de „Nieuw Haagsche Courant", een digitalispreparaat, dat wordt toegediend door inspuitingen in een ader, verhoogt de mechanische werking van het hart. De behandeling had in 12 van de 12 gevallen succes.

Het venster van de wereld.

— De Philips Fabrieken hebben een systeem uitgewerkt, waardoor het mogelijk is televisie-beelden op een doek van 2 x 3 meter te projecteren. Binnenkort zal men in de bioscopen in Eindhoven televisie-voorstellingen kunnen bijwonen.

Brammetje Sport.

DE STAART VAN HET LEED

Liefde eist offers en aan Spot zijn gezicht te zien, schijnt hij bereid ze te brengen. Alleen zou hij er niets op tegen hebben, als er een eind aan kwam, want zelfs een hond verwacht van liefde meer dan leed met een staart.

WERELDNIEUWS

MILITAIRE TRAINING.

Hamburg — Een lid van de „Duitse dienstorganisatie" heeft tegenover Reuter verklaard, dat voormalige Duitse sergeanten door Britse officieren worden opgeleid in het gebruik van karabijnen en pistolen om instructeurs in de „Duitse dienstorganisatie" te worden. De organisatie was verleden week gevormd door samenvoeging van de „Duitse burgerlijke arbeidsorganisatie" en de „burgerlijke gemengde wachtdienst". Beide organisaties verrichten chauffeurs- en wachtdiensten voor het Britse Rijnleger. De „Duitse dienstorganisatie", waarover de Britse autoriteiten nog geen mededelingen hebben willen doen, kreeg nieuwe uniformen, militaire rangen en moet militair salueren. Volgens Reuters zegsman hebben verschillende leden geweigerd de cursus in de wapenhandel te volgen.

STROOM-OORLOG.

Berlijn — De West-Berlijnse autoriteiten hebben heden de stroomvoorziening van het onder Sovjet-controle staande radiostation afgesneden als repressaille voor het feit, dat de Oost-Berlijnse autoriteiten een maand geleden de stroomlevering aan de Westelijke sectoren hebben stop gezet. Het communistische radiostation, dat in het hart van West-Berlijn staat, kon de uitzending ongehinderd voortzetten door zijn eigen nood-generatoren in te schakelen.

ADENAUERS MILITAIRE ADVISEUR

Berlijn. — Volgens het in Oost-Duitsland verschijnende blad „Taegliche Rundschau" dingen op het ogenblik twee voormalige national-socialistische generaals naar de post van militair adviseur van de West-duitse kanselier, Konrad Adenauer, namelijk generaal Von Speidel, indertijd stafchef van Rommels corps in Afrika, en generaal Von Hossbach, Hitlers voormalige verbindingsofficier bij het leger.

Kort geleden ontsloeg Adenauer zijn militaire adviseur, generaal Von Schwerin, wegens „overschrijding van de grenzen van zijn officiële verantwoordelijkheden". Volgens het blad werd Von Schwerin ontslagen „omdat hij te luid en te dikwijls sprak over gedwongen dienstplicht en West-Duitsland en Frankrijk verontrustte.

Volgens een Westduitse regeringsfunctionaris moet op een onmiddellijke opvolger van graaf Schwerin niet gerekend worden. Er was nog niet besloten, of, ingeval een opvolger wordt aangewezen, dit een militair zal zijn.

LICHT-OORLOG.

Berlijn — Zoals gemeld, is aan de Westberlijnse kant van de sectorgrens tussen het Oosten en het Westen van de stad met behulp van twee ongeveer 15 meter hoge masten, die circa 10 meter uit elkander staan, een „lichtkrant" tot stand gebracht, die door de Westberlijnse kranten, gezamenlijk wordt beheerd. Thans worden in de Russische sector van Berlijn twee overeenkomstige masten gebouwd, waarmede men afbreuk wil doen aan de leesbaarheid der Westberlijnse „lichtkrant".

RUSSISCHE STERKTE IN DE LUCHT.

Washington — De operatiesterkte van de Sovjet-Russische luchtmacht bedraagt volgens een matige schatting 14.000 gevechtsvliegtuigen, aldus schrijft de „Naval Aviation News", het blad voor de afdeling luchtvaart van het Amerikaanse ministerie van marine. Hieronder bevinden zich enkele straalvliegtuigen en middelzware bommenwerpers van het type B-29, aldus lichtte een woordvoerder van de Amerikaanse vloot toe.

KRIJGT INREIS-VISUM

Lake Success. — De V.S. hebben besloten Georges Fischer, geaccrediteerd vertegenwoordiger bij de V. N. van het onder communistische leiding staande Wereldvakverbond, een inreisvisum te verlenen. Fischer is Frans onderdaan. Het Wereldvakverbond heeft de status van raadgever bij de V.N.

De V.S. hadden tevoren geweigerd een visum te verlenen. De economische en sociale raad der V. N. heeft Zaterdag zijn juridische afdeling gevraagd naar haar mening over de nieuwe Amerikaanse bepalingen betreffende het toelaten van vreemdelingen en haar invloed op de toelating van vertegenwoordigers op de bijeenkomsten der V.N.

SOCIALE TOESTAND IN PORTO RICO

Washington. — De bevolking van de sloppen op Puerto Rico breidt zich jaarlijks met meer dan 2.000 gezinnen uit, aldus een Amerikaans rapport over het eiland. De kinderen zijn in ernstige mate ondervoed en in lichamelijke ontwikkeling twee jaar achter bij de Amerikanen.

Er is gemiddeld één arts op 2500 mensen. In het rapport, dat uitgebracht is door de Federal Security Administration, wordt betoogd, dat de Amerikaanse regering ten aanzien van de jeugd van Puerto Rico dezelfde verantwoordelijkheid heeft als voor de Amerikaanse kinderen. Opgemerkt wordt echter, dat in de afgelopen zes jaar veel gedaan is voor huisvesting, onderwijs en volksgezondheid.

CHIC, — is Gale Storm ondanks haar naam herinnert ze meer aan de wind van Mei. Binnenkort zal ze te zien zijn in de film „Between Midnight and Dawn", maar tot dat toe moeten weg genoegen nemen met deze geplooide rok en blouse met front. Wel, we kunnen het er op houden.

Hier is ons hoekje, jongens en meisjes!

Wee Willy Winkle

Naar Rudyard Kippling

En zeker genoeg kwam de ponny met zijn lege zadel en slingerende stijgbeugels het kamp binnen gedraafd. Maar alarm behoefde hij niet meer te maken, want al meer dan een uur heerste er de grootste ontsteltenis eerst in het huis van de kolonel, toen in het kamp: Miss Chesterfield en Winkie. Haar paard en zijn ponny! Alles spoorloos verdwenen.

Nog waren ze aan 't gissen welke kant ze uitgegaan waren, toen een schildwacht de ponny zag komen aandraven van de overkant van de rivier.

„In het land van de Sikuh's" schreeuwde hij het kamp in. „In het land van de Sikuh's zijn ze gegaan!"

In een ommezien was het hele kamp in beweging.

„In marsorde en in stormpas over de rivier!" riep luitenant Coppy, die erg wit was en droop van het zweet.

„In stormpas voorwaarts, en als het kan nog harder dan stormpas. Ren! Vlieg!" schreeuwde hij.

En daar ging het regiment, de meeste in hemdsmouwen maar geen een zonder geweer. De kolonel sprong op zijn paard en rende zijn troepen achterna. Over de rivier. In het land van de Sikuh's! Wat was er van zijn kind geworden? Van zijn kleine soldaat? Wat gebeurde er op dit ogenblik met hem?

Zo heet die jongen eigenlijk niet. Hij heet Percival William Williams, maar hij heeft grillen. En een van die grillen is, dat hij zich zelf Wee Willy Winkie genoemd had, omdat hij dat leuker vond.

Het was een flinke kerel al was hij maar 9 jaar en militair met de militairen in het kamp, waarin zijn vader kolonel was.

Maar nu is hij in ernstige moeilijkheden. Het kamp is n.l. in Indie en het kamp is omgeven door vijandelijke en gevaarlijke stammen. Nu was Miss Chesterfield, de verloofde van Luitenant Coppy, zo onvoorzichtig geweest te paard het woeste land in te rijden, en Winkie was haar op zijn ponny achterna gegaan om haar te waarschuwen.

De Miss viel echter van haar paard en verstuikte haar voet en tot overmaat van ramp werden zij inderdaad door woest uitziende mannen overvallen. Winkie had echter zijn ponny naar huis gestuurd in de hoop, dat die het kamp zou alarmeren.

Een van de verkenners loste twee schoten in de richting van de bergen, in de richting van de plaats, waar de woeste mannen nog stonden te twisten, of ze die twee mee zouden nemen. En Wee Willy Winkie stond daar maar; trillend op zijn benen, maar recht op. Zijn ogen op de mannen, maar zijn oren gespitst op geluiden uit de richting van het kamp. En daar klonken plotseling, nijdig en hits, twee geweerschoten. Zijn hart sprong op van vreugde en hoop: Het regiment!

Even plotseling viel het ruzieën van de mannen stil.

„Heb ik je niet gezegd?" riep Din Mohamed. „Daar komen ze al aan, de rivier over. Als ze ons hier bij deze twee vinden blijft er geen een van ons in leven".

Als om dat te onderstrepen klonken er weer geweerschoten nu niet twee maar veel en heel dicht bij. Zonder nog een woord te zeggen slipten al die woestelingen als schaduwen heen tussen de bomen en waren de twee weer alleen.

„Daar komt ons regiment aan", zei Winkie, zo blij en zo trots als hij nog nooit in zijn leven geweest was. ‚Huil nu maar niet meer. Het gevaar is voorbij".

Die goede raad had hij zich zelf ook wel kunnen geven, want toen hij enige ogenblikken daarna in de armen van zijn vader lag, die als een bezetene te paard het voetvolk vooruitgerend was, snikte hij alle schrik er uit, zo hard dat zijn longen dreigden te scheuren.

Dat gaf me een lawaai, toen het regiment ter plaatse kwam. Honderde mannenkelen en geweerschoten in de lucht, alles door elkaar, om de bevrijding te vieren. En Coppy, die het eerst druk gehad had met zijn Miss Chesterfield trok Winkie naast zich op het paard om hem te omhelzen. Waartegen de nog snikkende jongen hevig protesteerde, want we weten, dat hij daar helemaal niet op gesteld was.

Dat werd een triomftocht naar huis. Dat werd een triomfantelijke intocht in het kamp. Winkie voor op het paard van de kolonel en zijn moeder, schreiende wachtend aan de poort. Recht naar het grote manoeuvre-veld gingen zij en daar in de grote kring van alle soldaten spelde de kolonel drie gouden strepen op de kiel van zijn zoon.

„Winkie", zei Coppy, in naam van allen "je bent meer dan een kolonel. Je bent een held".

En Winkie zei: „Nu wil ik niet meer Winkie heten. Nu ben ik een man. Voortaan heet ik: Percival William Williams!"

(Einde)

Wie weet raad?

Jullie kent nu Nero, de hond van Tante, die even woest is als die oude keizer van Rome maar die toch niets anders verscheurt dan papier en kousen, omdat hij voor al het andere te klein is.

Jullie kent Oom Tom .... een beetje maar natuurlijk, want Tante kent hem veel beter. Die is al negentien jaar met hem getrouwd. Maar je weet in ieder geval, dat hij heel onverschillig doet, net of het hem niets kan schelen en dat hij zegt: Let go! Maar onderhand zit hij *In Ons Hoekje* te snuffelen. Ja, Tante heeft het gezien en ze heeft hem hard uitgelachen ook. En als je nu dacht, dat hij daar verlegen van werd! Mis hoor. Hij zei ijskoud:

„Als jij dan die Tante Corry bent..hoe zit het dan met die Vader en Moeder van 80 kilo en dat bootje?"

„Dat zou je wel willen weten, hè? Maar dat vertel ik niet, anders krijg ik morgen duizend brieven allemaal met de goede oplossingen".

„Dan ben je ook Tante Corry niet", zei Oom Tom, en dat was om Tante op te stoken, dat ze het zou verklappen, om te laten zien dat ze wel Tante Corry is. Maar Tante kent Oom. Ze is er niet voor niets 19 jaar mee getrouwd. En Tante zei:

„Nu, dan ben ik maar niet Tante Corry".

Want ik ben het toch, zeggen jullie nu zelf.

Tante wilde maar zeggen dat jullie de hond kent en Oom, maar niet die vijf kinderen, die geen neefjes en nichtjes van Tante zijn. Maar jullie neefjes en nichtjes zijn het wel, dus moet je er ook kennis mee maken. De meisjes heten Moppy en Doppy en de jongens (maar je mag niet lachen hoor) Roeki Loeki en Koeki.

Nu lachen jullie toch, vooral om die arme Koeki natuurlijk en daarom vertelt Tante er gauw bij dat dat hun eigenlijke namen niet zijn. Op hun pokkenbriefje dat ze mee naar school moeten nemen staat:

Maria, Helena, Francisca, en dat is Moppy;

Theodora, Geertruida, Elizabeth, en dat is Doppy;

Rudolf, Henricus, Jozef, en dat is Roeki;

Ludovicus, Thomas, Fredericus, en dat is Loeki;

Koenraad, Albertus, Johannes, en dat Koeki.

Je ziet dus, dat ze allemaal heel ernstige namen hebben net als alle andere neefjes en nichtjes. Maar je vindt het toch gek, dat Tante haar Benjamin Koeki genoemd heeft. En dat is ook gek zolang je hem tenminste niet gezien hebt en hem niet kent. Want als je hem ooit gezien hebt en als je hem maar een beetje kent, dan zal je zeker zeggen: Tante heeft met dat Koeki de spijker precies op de kop getikt.

Een koeki is naar Tante's beste weten, rond en bruin met allemaal spikkeltjes er op en een bobbeltje hier en daar en een krentje hier en daar. En een koeki is zoet. Wel daar heb je onze Benjamin. Hij heeft een ronde toet met een wipneus en bruin omdat hij heel de dag buiten speelt en spikkeltjes, te veel om te tellen, allemaal zomersproeten en heel kleine oogjes, die glinsteren als krenten. En zoet als hij is! Tante bedoelt: als hij slaapt.

Hij is pas vijf jaar, maar Tante heeft ogen tekort als hij thuis is, want hij klimt de kat achterna in de enige palmboom, die Tante heeft in de tuin. Het is maar een geluk, dat hij overdag naar de Fröbelschool gaat, anders zou Tante werkelijk geen gelegenheid hebben om brieven aan haar neefjes en nichtjes te schrijven.

Wel nu kennen jullie Koeki ook al een beetje. De andere komen later wel. Alleen moet Tante nog schrijven hoe oud ze zijn Roeki is de oudste: 14; Moppy is 12; Dopp is 9 en Loeki is 7 jaar.

Tante moet nog veel over hen vertellen: als het goed is, mag je het navolgen. Maar als het kattekwaad is, dan moet je het beschouwen als een afschrikwekkend voorbeeld. Zul je dat doen?

En voordat Tante ophoudt, moet ze nog zeggen tegen de neefjes en nichtjes, die het hele rijtje van Roeki tot Koeki kennen: Laat nooit merken, dat je hun naam in de krant gelezen hebt, want ze houden er niet van dat ze aan de grote klok gehangen worden. Wat Tante wel in hen waardeert.

* * *

Morgen is het loten! De raadsels waren moeilijk deze keer. Vooral van die Vader en die Moeder van 80 kilo. Daar kon zelfs Oom Tom niet mee klaar komen. Maar wie het wint, krijgt een mooi boek. En .... volgende keer weer wat makkelijker raadsels.

Dat zegt als troost bij het afscheid.

Je liefhebbende

Tante Corry

EEN TOTEMPAAL

Toen de Amerikaanse wetenschappelijke expeditie, de Harriman-Alaska-expeditie genaamd in Juli 1899 te Kaap Fox kwam, vond men daar een verlaten dorp van Tlinkit-Idianen. De inwoners hadden het verlaten om zich, zoals men vernam, elders te vestigen en nooit terug te keren en dientengevolge verkeerde alles in staat van verval, uitgenomen de woning van het opperhoofd en enige totempalen.

De heer Harriman besloot onmiddellijk van deze gunstige gelegenheid gebruik te maken, want hij herinnerde zich, dat enige ondernemende burgers van Seattle eens zo'n totempaal hadden weggenomen en hem op een der openbare pleinen hadden laten plaatsen. Maar de Indianen spraken de stad aan om schadevergoeding en toen werd de paal geschat op een waarde van 2500 dollars.

Harriman stond hier echter voor een geheel ander geval; het dorp was verlaten en dus nam hij niet alleen de mooiste totempaal mee, maar ook het huis van het opperhoofd. Met veel moeite werd de paal aan boord van het schip gebracht, terwijl men het huis afbrak en in stukken meenam.

De heer Harriman bracht zijn buit behouden over, bood hem ten geschenke aan de Zoölogische sociëteit te New-York en liet hem op zijn kosten naar het park van de dierentuin overbrengen.

Het duurde een hele tijd, voor men een geschikte plaats voor het opstellen kon vinden. Want het is voor zo'n huis en paal een besliste vereiste, dat ze geplaatst worden met een achtergrond van geboomte en een water er voor.

Eindelijk werd ook die kwestie opgelost en zo is het genootschap in het bezit gekomen van een enige tentoonstelling.

Met de meeste zorg werd alles precies zo opgesteld als het te Kaap Fox had gestaan. De paal is 14 M. lang boven de grond en heeft aan de basis een middellijn van 3 voet 2 inches (1 M), daar waar de uit hout gesneden beren beginnen. Met een zuiver gevoel voor de afmetingen loopt hij naar de top spits toe, waar hij gekroond is met een kolossale figuur van een zogenaamde dondervogel, misschien een grote meeuwsoort. Het front en de zijden van de paal, die in doorsnede een breed eliptische vorm heeft en in afdelingen is verdeeld, zijn beschilderd, de achterzijde niet.

Door weer en wind, beschadiging bij het overbrengen, enz., hadden de kleuren, waarin de de paal geschilderd was, zoveel geleden, dat een opfrissing nodig was. Dit werd met de grootste zorgvuldigheid gedaan in wit, zwart, groen en rood en toen zag hij er precies uit zoals men hem had gevonden. Het huis heeft een frontbreedte van 11 M., bij een hoogte in het midden, tot de nok van het dak van 5 M. De gevel wordt geheel ingenomen door twee reusachtige en fantastische figuren van beren met goed zichtbare, geweldige klauwen en tanden. De kleuren van deze gevel zijn ook opgehaald.

Van al de voorwerpen van kunst en industrie der Indianen van Alaska, is niets te vergelijken met een totempaal. Uit een ethnografisch (ethnografie is volksbeschrijving) oogpunt is het een zeer begeerlijk ding en wij kennen niets anders dat er mee te vergelijken is.

Het geheel bestaat uit een reusachtige boomstam, die na van de bast te zijn ontdaan, in ruitvormige vakken wordt verdeeld en daarna beschilderd met beren, bevers, walvissen, vogels, mensen enz. te veel om op te noemen.

Zo'n paal schijnt te zijn, wat bij beschaafde volken een familiewapen is, een monument van de stam (clan) of de familie, gemaakt met een bepaald doel. Hij wordt gemaakt voor een familie en ook wel voor een enkel persoon. Men treft deze palen bij verschillende stammen der Koljuschen aan. De mijn ingenieur Poole, die zich gedurende twee jaren onder deze stammen ophield, zegt:

„Voor ieder der hecht gebouwde huizen staan met snijwerk voorziene pilaren. Enige dezer geven toegang tot de woning en heten „Kethen"; de andere, die bestemd zijn om het aandenken der afgestorvenen levendig te houden, worden bestempeld met de naam van „Khat".

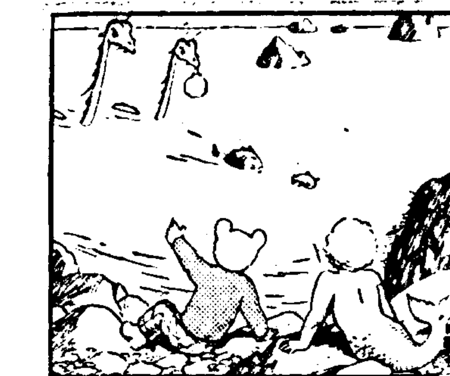
Het oprichten van die pilaren en het onderhoud er van eist natuurlijk veel moeite en geschiedt met vereende krachten. Een eigenaardige rol daarbij speelt de „potlasch" die bij de Indianen van Noord-Oost-Amerika veel voorkomt en waaronder men verstaat het wegschenken van zijn eigendom. Wil iemand bv. een huis bouwen of een pilaar oprichten, dan verdeelt hij enige maanden zijn geld en zijn kledingstukken onder zijn vrienden en stamhoofden. Dit gaat volgens een vaste gewoonte in het werk; iedereen kan van te voren berekenen hoe groot zijn aandeel zal zijn.

De ontvangen geschenken worden, voordat het bouwwerk een aanvang neemt, met interest terugbetaald, want wie b.v. 4 kledingstukken heeft ontvangen geeft er 6 terug. Is het huis gereed, dan heeft er een nieuwe verdeling plaats. Gedurende de bouw worden de leden van de stam onthaald, terwijl spel en dans de arbeid verlichten."

Rupert en de vliegende vis

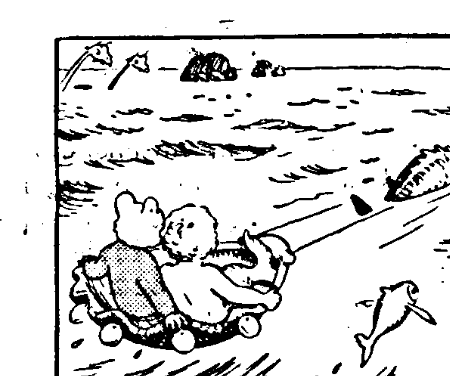
45. De vliegende vis springt, als hij dit gezegd heeft, weer in het water en zwemt weg om de anderen op hun terug tocht tegemoet te gaan.

Rupert en het zeemeerjongetje zitten op hun rots te kijken hoe ze terugkomen. „Wat zijn zeeslangen toch een rare wezens, vind je niet", zegt het beertje, „maar toch schijnen het ook verbazend vriendelijke lui te zijn, lijkt je ook niet?" Het zeemeerjongetje schijnt het daar niet helemaal mee eens te zijn. „Misschien zijn ze wel vriendelijk, maar veel verstand hebben ze zeker niet", zegt hij.

„Ik mag van geluk spreken, dat ze jou gehaald hebben!" De jonge zeeslang zet het schelpschip op het water en Rupert en het zeemeerjongetje zien dat ze er met hun tweeen net in kunnen.

46. De twee zeeslangen beloven Rupert plechtig, dat ze het zeemeerjongetje nooit meer uit zijn eigen verblijf zullen halen en bedanken hem voor alles wat hij gedaan heeft. Ze zwemmen, samen met de vliegende vis mee tot aan de grens van de Slangen eilanden en kijken de grote vis na als hij zijn tocht naar Steenstrand begint. Het schelpschip dobbert over de golfjes en het zeemeerjongetje moet er van lachen. „Is dat lollig", roept hij uit. „Ik ga tot Steenstrnad met je

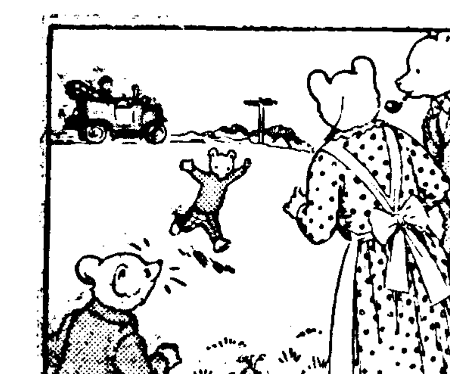
mee. Daarna kan ik wel weer naar huis zwemmen. Het is niet zo ver".

47. Bapitein Kompas stond op de uitkijk om te zien of Rupert nog niet terug kwam, toen hij in de verte een kleine stip in de gaten kreeg, die heel vlug op hem toe kwam. Al gauw daarna stond het beertje naast hem op de rots. „De hemel zij me genadig", roept hij. „Ik dacht, dat je naar zeeslangen ging en nu kom je terug met een zeemeerjongetje! Je moet mij dit schelpschip geven, Rupert, voor mijn verzameling. Daar zal ik de kinderen verhalen over kunnen vertellen!" „Ze zullen er waarschijnlijk

toch niets van geloven", zegt Rupert. „Dat geeft niets," zegt de kapitein, „dat doen ze nooit".

48. Het zeemeerjongetje neemt nu afscheid en zwemt er van door. Kapitein Kompas haalt zijn rammelende oude wagen voor de dag en rijdt het beertje naar Notenbos terug. Hij bedankte de oude heer en als hij naar zijn ouders toe holt, ziet hij dat ook Gradus daar is, om te vragen, wat er met hem gebeurd is. Het duurt niet lang of hij vertelt van A tot Z de geschiedenis vanaf het ogenblik dat hij de vliegende vis voor het eerst te zien kreeg. „Ik had, toen je toestemming vroeg om naar de zeeslang te gaan, niet kunnen, dromen,

dat je het werkelijk meende", lacht Moeder Beer. „Ik dank de hemel, dat je er tenminste geen een mee naar huis genomen hebt".

Mens en dier in de primitieve Kunst van twee Oceanen.

We zijn wel veel tot elkaar genaderd, de laatste tijden: we weten langzamerhand hier in het Westen wat we waard zijn, d.w.z. dat we een aantal dingen nogal goed kunnen, en een aantal dingen best kunnen leren van anderen. Soms zelfs van die anderen die onze grootvaders eenvoudig niet serieus namen: de eenvoudige volkeren die afgescheiden van de grote scheepvaartlijnen en spoorlijnen leefden met hun eeuwenoude tradities. Wij kunnen zelf geen huis bouwen en we zijn misschien trots op onze architecten, maar in Oceanië is ieder zijn eigen architect, maakt iedereen zijn eigen kleren, maakt iedereen zijn eigen muziek. Als dit uitsterft, is het onze schuld, de schuld van de half-intellectuelen onder ons. Want de echte fijnproevers de authentiek-levende mensen onder ons weten zowel onze soort cultuur als andere, soorten cultuur op hun juiste waarde te schatten, en de noodzaak van alle culturen in te zien voor een harmonisch verder leven van onze wereld die we nog lang niet voldoende waarderen. Vandaar dat de streken waar men tot objectieve conclusies over cultuurwaarden is gekomen, hoe langer hoe intensiever andere levensvormen dan de hunne als vergelijkings-materiaal bekend maken.

Zo werd bijvoorbeeld onlangs onder de naam „Mens en dier in de primitieve kunst van twee oceanen", een tentoonstelling gehouden in het Centraal Museum te Utrecht. Het initiatief tot deze expositie hadden Utrechtse particulieren genomen, die dan ook een belangrijk deel van de inzendingen hadden geleverd; zij werden aangevuld met een aantal voorwerpen van de afdeling Culturele en Physische Anthropologie van het Indisch Instituut te Amsterdam.

De kunst van de Oost Aziatische volken werd door Europa eerst in de vorige eeuw als kunst ontdekt en erkend. Hierop volgde in het begin van deze eeuw een ontdekking, die grote invloed zou hebben op de hedendaagse kunst, n.l. de ontdekking van de „primitieven".

De aandacht werd eerst gevestigd op de voortbrengselen van de Afrikaanse negers, maar langzamerhand kwamen ook de kunstvormen van Oceanië en Indonesië in het middelpunt van de belangstelling te staan.

De belangstelling voor deze kunst ging voornamelijk uit van de kunstenaars zelf, die na een vrij onvruchtbare 18de eeuw de studie van deze eeuwenoude maar voor hen nieuwe, vormen ondergingen als iets geheel nieuws. De invloed van de primitieve kunst op de moderne schilders en beeldhouwers is dan ook zeer groot.

De tentoonstelling te Utrecht wilde ons nader bekend maken de kunst van de eilanden tussen Z. W. Azië en de Westkunst van Amerika. De belangrijkste onderdelen van dit gebied zijn Madagascar, Indonesië, Nieuw Guinea, Melanesië, Mikronesië en Adynesië. Over een dergelijk groot gebied treden natuurlijk belangrijke cultuurverschillen op, maar toch kan men deze eilanden als één geheel beschouwen. Australië, dat aardrijkskundig wel in het geheel past, valt er wat kunst en cultuur betreft geheel buiten.

De hoofdmotieven in de primitieve kunst zijn bijna altijd Mens en Dier.

Dat de tentoonstelling zich hiertoe beperkt heeft, had geenszins tot gevolg, dat belangrijke voortbrengselen van deze kunst niet vertoond werden.

Integendeel: het bracht met zich mee, dat nu aan maskers, plastiek en weefsels een veel grotere ruimte gegeven kon worden dan het geval zou zijn geweest, wanneer uit wetenschappelijk oogpunt een vollediger overzicht van de in deze gebieden voorkomende culturen gegeven had moeten worden. Het was dan ook duidelijk te merken, dat elk voorwerp getoetst was aan zeer strenge aesthetische eisen.

De titel van de tentoonstelling spreekt over primitieve kunst. Het woord is hier gebruikt in de gangbare volkenkundige betekenis om een tegenstelling te geven tot de kunst van volken met een meer ontwikkelde cultuur.

Vandaar dat op deze tentoonstelling slechts dat deel van Indonesië vertegenwoordigd was, dat weinig of niet beïnvloed is door de Voor-Indische cultuur.

Men vond er iets van de oudere scheppingen der Bataks, kunstvoorwerpen van Nias, Kalimantan Sulawesi en een vrij belangrijke collectie van Irian. Uit elk dezer gebieden heeft men een aantal karakteristieke voorwerpen geëxposeerd. Daarnaast vindt men kunstvoortbrengselen van Madagascar, dat naar volk en cultuur veel meer bij Oceanië en Indonesië behoort dan bij Afrika, Admiraliteits-eilanden, Nieuw Ierland, Nieuw Brittannië, Salomons-eilanden, Nieuwe Hebriden, Nieuw Caledonië, Nieuw Zeeland, Hawaaii, Paaseiland en de Marquesas, alsmede de Nicobaren en de Philipijnen.

* * *

Een korte rondgang over de tentoonstelling brengt ons sterk onder de indruk van de suggestieve kracht en de intense artisticiteit, die uit vele van de voorwerpen spreekt. De oorzaak van het gebruik van mens- en dierfiguren is te vinden in de religieuze of de magische betekenis, die daaraan gehecht wordt. Het portret in onze betekenis van het woord komt dan ook practisch niet voor. We vinden soms wel realistische uitbeeldingen, naast allerlei styleringen en fantastische combinaties van verschillende figuren, waarvan we de betekenis meestal alleen kunnen begrijpen als we de religieuze of magische achtergrond kennen. Dat de indruk, die deze voorwerpen op de moderne mens maken, zo groot is, ook zonder dat hij bekend is met deze achtergronden, pleit voor de kracht van deze kunst.

De plastiek van de Bataks wordt gekenmerkt door een grote rust; meestal geen gebruik makend van kleuren, maakten zij hun maskers met een intensiteit van uitdrukking.

De weefkunst van Kroe was vertegenwoordigd door een paar van de bekende doeken met „zieleschepen".

De vooroudeerbeelden van Nias en Enggano vertonen naast een grote artistieke waarde, de eigenaardigheid, dat de gestalten en de gezichten soms gestyleerd zijn tot in het nauwelijks herkenbare, terwijl de kleding en de arm- en beenversierselen soms tot in de allerkleinste onderdelen weergegeven zijn. Vergeleken met deze plastiek is die van de Daya's veel levendiger, soms zo dat we het bijna Barok zouden kunnen noemen. Vooral de hampatongs, palen opgericht in verband met de voorouderverering, zijn zeer bekend geworden. Ook verwerken de Daya's hun mens- en dierfiguren heel vaak in weefvlecht- en kralenwerk, soms bijna onherkenbaar gestyleerd.

Sulawesi is aan plastiek vrij arm, maar de Zuid Wester en de Zuid Ooster eilanden hebben een zeer specifieke beeldende kunst, bijna uitsluitend in dienst bij de voorouderculuts.

Irian is ook wat kunst betreft een wereld op zichzelf. Als we hierbij de catalogus volgen, bemerken we, dat er vele stijlgebieden te onderscheiden zijn. De Geelvinkbaar is bekend om zijn vooroudeerbeeldjes, de zgn. korwars, waarbij het accent geheel op het hoofd ligt. Verder naar het Oosten vinden we verschillende locale stijlen. Van de eilanden ten Noorden van de kust verdienen de bekende prauwfiguren met vogels, zeker een vermelding. Een geheel andere stijl vinden we ten Oosten van het Sentanimeer, waar naast de bekende boombastschilderingen, aangrijpend mooi, een plastiek voorkomt, die gekenmerkt wordt door de overmatig lange magere figuren en de vaak sadistische hooghartige trekken, die de gezichten vertonen. Ook de Humboldtbaai heeft zijn eigen stijl. Het Zuid Westelijk gedeelte van Irian vertoont op het gebied van plastiek minder verscheidenheid. De voorouderbeelden uit het Nimikagebied zijn het bekendst. Het kleine eilandje Tami is een centrum van een heel eigen, aparte stijl, die overeenkomt met de Geelvinkbaai, meer dan met het naburige Sepik-gebied, dat ongetwijfeld het belangrijkste stijlgebied is, dat Nieuw Guinea heeft. De kunst van deze streek is ongeëvenaard en biedt een verscheidenheid en intensiteit, fantastische pracht en magische suggestie, zoals nergens anders op de wereld voorkomen.

De Zuid Oostpunt van Nieuw Guinea met de daarbij aansluitende eilanden, vormen het Massimgebied, bekend om zijn prachtige ornamentatie, terwijl het laatste te vermelden stijlgebied zich rond de Golf van Papua uitstrekt. Dit gebied wordt gekenmerkt door een uitbundige polychromie.

De plastiek van de Admiraliteitseilanden wordt gekenmerkt door bestaande figuren van een zekere statische rust. Op de eilanden Nieuw Ierland en Nieuw Brittanië valt de grote dynamiek op, die zich uit in een uitbundigheid van kleuren, vormen en ornamentaties. We vinden er een rijkdom aan maskers en houtsnijwerk

De Salomonseilanden geven weer een heel somber beeld. Kleuren worden bijna niet gebruikt en de enige versiering van de elegante, eenvoudige vormen wordt gevonden in het inleggen met parelmoer. Nieuw Caledonië komt, wat stijl betreft, met de Salomonseilanden overeen; alleen is hier de lijn wat stugger. De Nieuwe Hebriden bieden weer een rijkdom aan kleuren en barokke vormen.

De rest van de eilanden in de Stille Zuidzee behoort tot Mikronesië en Polynesië, maar helaas konden door gebrek aan voorwerpen enige belangrijke onderdelen van deze gebieden niet vertegenwoordigd worden.

Een van de beste voorbeelden van wat op gebied van primitieve kunst gepresteerd kan worden, is wel de kunst van de Moari's op Nieuw Zeeland. Het houtsnijwerk wordt gekenmerkt door een buitengewone afwerking, terwijl het spiraalmotief een heel grote rol speelt. Uit jade vervaardigt men de zo bekende hei tiki's, een soort borstornament.

De plastiek van Centraal Polynesië is zeer arm. De koppen van de Marquesas verdienen nog enige vermelding, omdat zij speciaal gebaseerd zijn op de schedel.

* * *

De opstelling van al deze voorwerpen op een tentoonstelling is geen gemakkelijke zaak, maar degenen die zich ermee belast hadden zijn uitstekend geslaagd in hun opzet om er een, in alle opzichten, verantwoord aesthetisch geheel van te maken.

Onder de hier te lande vertoevende Indonesiërs is deze tentoonstelling een groot succes geweest, evenals onder de Westerse kunstenaars. Men vond er veel terug van wat voor modern doorgaat, maar wat in zijn moderniteit juist zo oud is. De tentoonstelling bood gelegenheid kennis te maken met een nieuwe wereld van fantastische schoonheid, voor diegenen die de kunst der primitieven nog niet kenden.

Hetty van Kempen

SPELEN ZIJ EEN DUBBELE ROL? — Neen, want deze twee situaties troffen niet samen op dezelfde tijd. Het is een dubbeleopname op dezelfde plaats. De worp kwam eerst. Les Wilhelms (geheel links) onderschepte hem niet, en Carl Duebner, die op de foto naar de bal reikt, ving hem. In het tweede spel tracht dezelfde Wilhelms zich vrij te maken voor een run. „No. 17" is in aantocht om de „remmer" bij de staan.

GELD, DAT VEEL VOOR HEM BETEKENT. — Siggy Lohmer is acht jaar en lam als slachtoffer van spier-afsterving. Hij geeft een check van 10.000 dollar aan John Hoy en maakt daarmee de 19.000 dollar vol, die aan het New York hospitaal toegezegd waren voor onderzoek naar de oorzaken en naar middelen tot genezing van zijn ziekte.

De robot zoekt geestelijk voedsel.

Nobel prijs voor het isoleren van hormonen.

Ook Nederland had hier een aandeel in.

Het bericht, dat de Nobelprijs voor physiologie dit jaar is toegekend aan dr. E. C. Kendall en dr. Ph. S. Hench van de Mayo Clinics en aan prof. T. Reichstein uit Bazel, zal door de medici en chemici ter wereld met grote vreugde ontvangen worden. Het stemt ongetwijfeld de Nederlandse medici en chemici tot grote verheugenis, dat naast de Amerikanen Kendall en Hench, wier werk in de laatste jaren in het bijzonder op de voorgrond is getreden ook de Zwitser Reichstein in deze prijs deelt.

Immers, Reichstein is een van de grondleggers van onze kennis omtrent de hormonen van de bijnierschors en het werk, dat op dit gebied door hem is verricht, is geschied in nauwe samenwerking met Nederlandse onderzoekers. Het was dr. N. Tausk, privaatdocent aan de universiteit te Utrecht, en directeur der N. V. Organon te Oss, die omstreeks 1935 prof. Reichstein, toen reeds beroemd door de kunstmatige bereiding van het vitamine C., animeerde dit onderzoek ter hand te nemen, nadat Kendall reeds belangrijk oriënterend werk op dit gebied had verricht.

N. V. Organon te Oss

Het door Reichstein verrichte onderzoek gebeurde in nauwe samenwerking met de Research-laboratoria der N. V. Organon te Oss. Deze samenwerking bestaat nog steeds. In Nederland werden bijnierschors-extracten gemaakt, waaruit Reichstein in Bazel in korte tijd een grote reeks stoffen kon isoleren en chemisch identificeren. In de laboratoria te Oss, met behulp van een daar ontworpen onderzoekmethode (Everse-De Fremery-test) werden deze op hun werkzaamheid onderzocht.

Als resultaat van dit onderzoek kon in 1937 het desoxycorticosteron als eerste synthetische mijnierschorshormoon worden vervaardigd.

Tot de vele door Reichstein geïsoleerde stoffen behoorde ook dat bijnierschorshormoon, dat nu bekend staat als cortisone en onafhankelijk van Reichstein gelijktijdig ook door Kendall was geïsoleerd.

De synthese van deze en de hiermede verwante stoffen stuitte op grote moeilijkheden. Het was Reichstein, die als eerste aantoonde, dat men van galzuren uitgaande het corticosteron, een nauw met cortisone verwante verbinding, kon bereiden. En het was ook Reichstein die erop wees, dat als grondstof ook in aanmerking komt het sarmentogenine, een stof, gewonnen uit een Afrikaanse klimplant, een stropantussoort. Toen later het enorme belang van cortisone bekend werd, werden talrijke expedities naar Afrika gestuurd om de juiste strophantussoort te zoeken.

Synthetische bereiding

In Amerika is men er 1946 in geslaagd de enorme moeilijkheden te overwinnen die de bereiding van het cortisone zelf in de weg stonden. Hierbij moet de naam Sarett genoemd worden. Kendall, die reeds jaren geleden het hormoon van de schildklier als eerste kristalijn had afgescheiden, was bij dit onderzoek de grote stuwende kracht en de samenwerking tussen Kendall en Hench, rheumatoloog van de Mayo Clinics, leidde tot de opzienbarende ontdekking, dat het coritsone werkzaam was bij het chronische gewrichtsrheuma en enige verwante ziektebeelden, dat vervolgens leidde tot tal van onderzoekingen, die mede dank zij het werk van Selye (Montreal Canada) welhaast tot een ommekeer in het medisch denken hebben gevoerd.

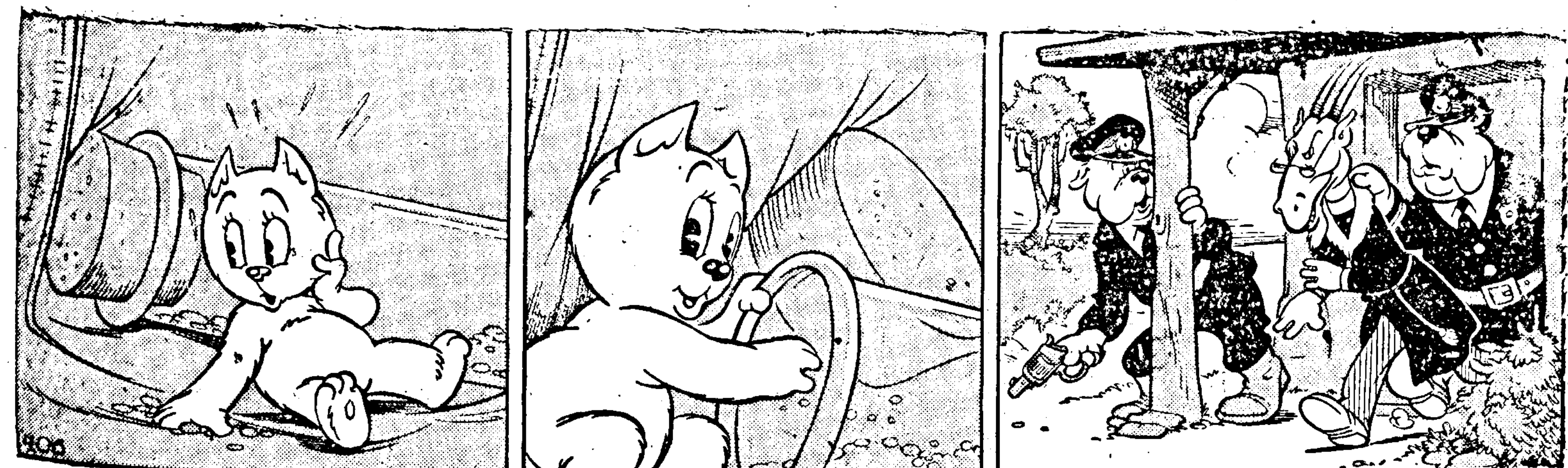
Bij dit onderzoek hebben Hench en Kendall ook betrokken een geheel ander hormoon, namelijk het hormoon, dat de bijnier tot verhoogde werking aanzet, en waardoor het lichaam dus zelf cortisone en verwante verbindingen in verhoogde mate gaat produceren. Dank zij het feit dat dit hormoon ook in Nederland vervaardigt wordt, is ook hier te lande reeds een reeks onderzoekingen met deze laatste stof (A.C.T.H. verricht en in een aantal publicaties in het Nederlandse stijdschrift voor geneeskunde neergelegd.

DE KLOK VAN DE VRIJHEID. — In onze krant van Zaterdag publiceerden wij een foto van de restauratiewerkzaamheden aan de toren van het West-Berlijnse Rathaus. Hier wordt de Vrijheidsklok, die door Amerika voor de toren werd geschonken, ingescheept, nadat zij een tour door alle Staten gemaakt heeft.

De klok zou tien ton wegen.

743

Tom Poes en de grootgroeiers

Tom Poes werd dus ruw beetgepakt en in de stoffige, duistere zak van professor Sickbock gestoken. Dat dit allerminst plezierig was laat zich denken! Het was er muf en rook er naar mottenballetjes — bovendien was de ruimte maar klein omdat die half door een van de buisjes van de geleerde in beslag werd genomen. Tom Poes bekeek dit buisje met veel aandacht en plotseling herinnerde hij zich, dat Sickbock had verteld, dat hij altijd wat grootgroeiers bij zich had voor het geval de politie hem zou arresteren. Dat bracht hem op een idee. Men kan het zelfs een Grote Gedachte noemen, als men wil. In ieder geval was het een list, Tom Poes waardig. Haastig haalde hij de korrels uit de buis en liet de kleinkrimpers, die hij in zijn hand had er in glijden. De Grootgroeiers uit het buisje at hij op en daarna maakte hij het zich zo gemakkelijk als het hem maar mogelijk was.

Dit alles gebeurde, terwijl het in Sickbock's rommelig werkvertrek warm toeging. Commissaris Bulle Bas verloor zijn geduld en besloot niet langer te praten, doch handelend op te treden. Hij merkte dus enkele agenten en liet de geleerde naar de overvalauto brengen. Heer Bommel volgde zuchtend. Nog één keer keek hij zoekend rond, maar Tom Poes was nergens te vinden. Het leek er veel op, alsof die volkomen verdwenen was ....

Santa Cruz selectie verslaat de selectie Noord.

Santa Cruz tempo besliste na de rust.

In een vrij goed gevuld Wilhelminasportpark werd Zondagmiddag de wedstrijd tussen Santa Cruz en Noord gespeeld. De opbrengst van deze wedstrijd was bestemd voor het te bouwen sportstadion op Aruba. Het is een zeer sportieve en goede wedstrijd geworden, waarbij Santa Cruz door haar betere techniek tenslotte met flinke cijfers won. Omstreeks 4 uur betreden beide ploegen het veld. Buiten voor het hek van het sportpark hebben zich honderden kijkers verzameld die zonder betaling de wedstrijd op wagens en gezeten in bomen volgden. Er zijn nog steeds van die sportliefhebbers die met het risico van een gescheurde broek of jas, de sportwedstrijden van buiten af volgen. Een goed en degelijk sportstadion zal hier een einde aan kunnen maken.

Onmiddellijk na het beginsignaal van scheidsrechter Loefok, ontwikkelt zich een enthousiaste en aantrekkelijke strijd. De selectie Noord is het eerst in de aanval. Er wordt door hen echter wat te kort gespeeld. Na ongeveer 10 minuten is het de rechtervleugel van Noord die handig doorbreekt en met een goed gericht schot geeft Tromp zijn ploeg de leiding. 1—0. Dat is Santa Cruz te veel en zeer snel trekken zij op het Noordelijke doel af. De keeper is op zijn post en geeft niet thuis. Santa Cruz speelt technisch goed en een open spel. Door enthousiasme weten Donaen zijn mannen het gevaar te keren. Na ongeveer 15 minuten spelen gelukt het de Santa Cruz voorhoede na een goede aanval de stand op gelijke voet te brengen.

Noord blijft dapper strijden. Wat zij aan techniek tekort schieten weten zij door enthousiasme goed te maken. Het is voor het publiek een zeer aantrekkelijke en faire strijd. Even voor de rust is het Croes van Santa Cruz die met een goed schot de stand op 2—1 brengt. Met deze stand gaat de rust in.

Na de rust is Noord het eerst in de aanval. Het spel is even aantrekkelijk als voor de rust. Het Santa Cruz doel wordt even flink onder vuur genomen, doch de achterhoede is op zijn best. Na ongeveer 15 minuten spelen is het de Noord linksbuiten die keurig door de Santa Cruz veste breekt en met een goed schot van Tromp wordt de stand op gelijke voet gebracht. 2—2. Dan volgt een periode vol van afwisseling en spanning. Beide doelen verkeren om beurten in gevaar. Het is B. CROES die door twee zeer mooie doelpunten de stand op 4—2 voor Santa Cruz brengt. Dat is Noord teveel en vol goede moed trekken zij op de Santa Cruz verdediging af. Dan bewerkt een der Santa Cruz spelers de bal met de hand. Strafschop. Een hard schot volgt en wordt door de keeper weggewerkt. De toestormende rechtsbinnen van Santa Cruz, die zich schuin achter de strafschopnemer had opgesteld, vangt de bal en met een hard schot geeft hij de Santa Cruz keeper het nakijken. 4—3. Met man en macht tracht Noord de gelijkmaker te scoren, doch het mag niet gelukken. Een verre trap van een der Santa Cruz backs beland bij de rechtsbuiten. Deze brengt keurig op en even later is het 5—3. Dat is de morele slag voor Noord. Er zijn nog ongeveer 15 minuten te spelen. Santa Cruz blijft in de aanval en het enthousiasme bij Noord begint te luwen. Geleidelijk brengt Santa Cruz de stand op 8—3. Het uithoudingsvermogen de techniek en het tempo gaven de laatste minuten van de strijd de doorslag. Hier in deze wedstrijd heeft de techniek over het enthousiasme gezegevierd.

Na deze wedstrijd werd door de Voorzitter van de Aruba Voetbalbond een door de Heer Zeppenveld beschikbaar gestelde beker aan de winnaar uitgereikt. In zijn korte toespraak wees de Voorzitter op het mooie van de sport. Hij prees het sportieve en faire spel der beide ploegen en bedankte tenslotte de Heer Zeppenveld voor zijn mooie geste om voor deze wedstrijd de prachtige beker beschikbaar te stellen. De voorzitter van de Sectiecommissie van Santa Cruz, bedankte de schenker en prees het goede werk van de A.V.B.. Hij sprak de hoop uit dat de goede geest tussen de verenigingen en het A.V.B. bestuur bestendigd moge blijven.

Met een driewerf hoera voor de selecties en de A.V.B. kwam het einde van deze mooie sportdag.

JONG ARUBA WINT

De laatste wedstrijd van de Competitie, de beslissing tussen Don Bosco en de junioren van Jong Aruba werd na spannende strijd, na verlenging door Jong Aruba met 2—1 gewonnen. Hierdoor bezet Jong Aruba de tweede plaats op de Junioren competitieladder.

POVA VERLIEST VAN MARIJKE

Voor de eerste maal is het Marijke gelukt de mannen van Hermandad te kloppen. Na een vriendschappelijke wedstrijd welke in het Savoneta kamp op het Marijke terrein plaats vond won Marijke met 2—1 na een spannende en sportieve strijd.

Als bijzonderheid moge worden vermeld dat deze middag met de oude traditie, dat Marijke steeds van Pova verloor, is gebroken.

DE STAND BLEEF GELIJK

Zaterdagmiddag werden de laatste 10 minuten gespeeld van de laatstleden gestaakte wedstrijd tussen Lafama en Marijke. Ofschoon Lafama de volle tien minuten in de aanval is geweest gelukte het haar niet een doelpunt te scoren, zodat de eindstand van deze wedstrijd gelijk is gebleven 1—1.

De stand in de Overgangsklasse is thans als volgt:

	gesp.	gew.	gel.	verl.	punten	voor	tegen
Jong Aruba	16	10	4	2	24	42	24
Lafama	16	9	3	2	21	40	27
Bubali	16	8	3	5	19	40	31
R.C.N.	16	8	2	6	18	33	28
Atomic	16	6	4	6	16	36	35
Jong St. Cruz	16	8	1	7	15*	34	33
POVA	16	7	1	8	15	34	43
Marijke	16	3	2	11	8	13	43
Arsenal	16	2	2	12	0**	18	26

*2 punten in mindering.
**4 punten in mindering.

ARUBA

NIEUWE STRATEN EN NUMMERINGEN.

Sinds korte tijd hebben vele straten in Oranjestad een naam gekregen, terwijl bijna alle huizen van een nieuw nummer werden voorzien. Hierdoor vervielen de oude nummers en de huizen zonder nummer kregen een nummer. Het gouvernement liet hiervan een adressenlijst maken.

Aangezien er zeer velen zijn, — wij denken hier aan Verzekerings maatschappijen, Banken, Incassobureaux e.d. die regelmatig adressen nodig hebben en die nog steeds de oude adressen gebruiken — is deze lijst een aanwinst. Hij is op aanvraag verkrijgbaar op het Gezaghebberskantoor. De kosten bedragen slechts 1,50. Wanneer men weet, dat het een boekje van mee dan 35 bladzijden is en het vele werk, dat hiervoor verricht is, dan zijn deze kosten wel zeer laag. We gaan vooruit op, één dag een telefoonboek en een nieuwe adressenlijst.

NIEUWE VLEUGEL VAN HET LAGO HOSPITAAL.

Onlangs begon men met de uitbreiding van het nieuwe hospitaal van de Lago Oil Company op Aruba. De nieuwe vleugel zal brandvrij zijn en zal moderne faciliteiten voor alle patiënten hebben. Het zal ook helpen meer ruimte te verkrijgen voor de administratie-kantoren, en betere en geschiktere werkcondities voor de werkers in het hospitaal. De nieuwe drieverdiepingsuitbreiding zal aan secties van het huidige gebouw worden gevoegd en branddeuren zullen de nieuwe met de oude afdeling verbinden. Opgetrokken van beton en betonblokken, zal de nieuwe vleugel 95 meter lang en 14 meter breed zijn. Zij zal 116 bedden kunnen bevatten. Men verwacht, dat het nieuwe gebouw in het begin van 1952 klaar zal zijn en dat het ongeveer 2 millioen gulden zal kosten. Daarna zal het tegenwoordige hospitaal opnieuw worden gemoddelleerd en de vleugel waar de keuken zich bevindt alsook een andere sectie zal worden opgeruimd. De overblijvende secties zullen dan gebruikt worden voor administratiekantoor, dokterskamers, Röntgenkamer, apotheek, laboratorium en klinieken.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid v.d. Redactie)

HET ARUBAANSE SCHAAKPROBLEEM

Geachte Redactie,

Met stijgende verwondering heb ik het artikel van de Heer Yrausquin gelezen in Uw blad van 4 November jl. betreffende het Arubaanse schaakprobleem. Aangezien ik degene ben, die U dit bericht heb doorgegeven haast ik mij om uiteen te zetten waarom mijn verwondering zich, zoals een koortsmeter bij een zieke, in stijgende lijn bevond.

De Heer Yrausquin ontkent dat hij, mijnheer Yrausquin getracht zou hebben de Heer Gerrit Amelink op zijn lijst te krijgen. Dit is volkomen juist **de persoon van de Heer Yrausquin** heeft nimmer getracht hem voor de PPA te winnen, maar **wel** heeft de Heer Amelink meer dan 6 keer bezoek gehad van twee personen, die onafhankelijk van elkaar de Heer Amelink tot de PPA hebben trachten te „bekeren", terwijl volgens hun mening Amelink een kans biedende plaats zou worden geboden.

Wat de zinssnede betreft, waarin de Heer Yrausquin mede deelt, dat de candidaten van de PPA „democratisch" werden gekozen: het verwondert mij zeer, deze uitlating van de Heer Yrausquin te moeten horen. Het is nog niet zo lang geleden dat de Heer Yrausquin lid was van de AVP en toen maakte hij geen bezwaar tegen ondemocratische candidaatstelling.

De Heer Yrausquin zegt, dat zijn partij de enige officiële **door het Bestuur erkende** politieke partij is. Een partij, vereniging noch club **worden erkend door het bestuur**; een rechtspersoonlijkheid; wat alleen van belang is voor de financiele consequenties. Voorts krijgt men de statuten terug met geen bezwaar. Vreemd klinkt ons de Heer Yrausquins mededeling betreffende „journalistieke **ethiek**" in de ore. Berichten die juist zijn, zijn toch niet in strijd met de ethiek? Wat wel met de **ethiek** in strijd is en wel met de **parlementaire ethiek** is, dat statenleden, die resp. 2 en 3 op een lijst van een partij staan (AVP), terwijl ze nog zitting voor die partij hebben, intussen een andere partij oprichten. Personen die hiertoe in staat zijn, achten wij ook in staat de goede candidaten aan een andere partij te ontfutselen. Zoals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten.

Wat de Amelinkaanhang van verslaggever betreft. Wanneer wij eens een statistiek opstelden van de spreekbeurten der Arubaanse Statenleden in de Staten en de Heer Yrausquin zou niet boven aan staan, maar wel b.v. iemand van partij A., zou daaruit dan volgen, dat de opsteller van die statistiek lid is van partij A?

Neen, Mijnheer Yrausquin, ik heb eerbied voor iedere eerlijke politieke overtuiging, maar met verdraaiing van feiten komen we er niet, ook al durven we van „ethiek" te spreken. Er bestaat niet alleen journalistieke doch ook parlementaire ethiek. U schrijft dat het mijn goed recht is te schrijven, het is ook Uw recht om te schrijven, maar verdraaiing van feiten is minder fraai.

Piet

Noot Redactie.

Wij vestigen er nadrukkelijk de aandacht op dat ons correspondent voor Aruba NIETS met deze zaak heeft uit te staan. In overleg met de Redactie onthoudt hij zich in zijn publicaties van alle politiek.

De berichten, waarvan in bovengenoemd stuk sprake is, waren afkomstig van een bijzondere medewerker.

Aan de spelers van deze schaakpartij zouden wij de goede raad willen geven: Houd het hoofd koel en laat het gemoed niet te warm lopen.

Prins Bernhard zal per vliegtuig Malta bezoeken.

Valetta — Prins Bernhard zal op 27 November per vliegtuig op Malta aankomen en daar tot 30 November blijven, aldus wordt in luchtvaartkringen te Valetta (Malta) verklaard. Het is waarschijnlijk, dat dit bezoek samenvalt met dat van de „Karel Doorman", die deze maand, geëscorteerd door torpedobootjagers en onderzeeboten, naar Malta komt. Volgens gewoonlijk betrouwbare kringen zal de Prins tijdens zijn verblijf Prinses Elizabeth, die 25 November op Malta wordt verwacht, ontmoeten.

RESTITUTIE.

Amsterdam — Binnen enkele dagen zal te New Delhi aan de regering van India een tweemotorig DC-3 passagiersvliegtuig worden overgedragen als schadevergoeding voor het Indiase toestel, dat tijdens de eerste Nederlandse politiële actie in Indonesië in 1947 is verloren gegaan. Het vliegtuig werd door de KLM aan de Nederlandse regering overgedragen en vertrok Zondagmorgen, ontdaan van alle identificatietekenen, van Schiphol. In 1947 was een Indiaas vliegtuig op weg van India naar Djogja als Rode Kruistoestel te pletter gevallen na door twee Nederlandse jagers te zijn achtervolgd.

DE IJ-TUNNEL.

Amsterdam — De dienst voor publieke werken van de gemeente Amsterdam heeft een rapport ingediend over de geschatte kosten en de duur der werkzaamheden van de voorgestelde tunnels onder Het IJ ter vervanging van de huidige veerdienst. Het plan voorziet in één autotunnel — geschatte kosten 56 millioen gulden — twee kleinere tunnels voor wielrijders en voetgangers — geraamde kosten resp. 26 en 22 millioen gulden. Verwacht wordt, dat de aanleg voor elke tunnel ongeveer drie jaar zal duren of vijf jaar met inbegrip van alle voorbereidingen.

5000 BELANGSTELLENDEN VOOR GRANDMA MOSES.

's-Gravenhage — De tentoonstelling van werken der Amerikaanse schilderes Grandma Moses, die tot 12 November as. in het Gemeente-museum wordt gehouden, trok in twee weken tijds reeds 5000 bezoekers. Dit is voor een tentoonstelling van schilderijen in deze tijd van het jaar een recordcijfer.

De in het kader van de Haagse Kunstmaand gehouden Bachtentoonstelling, die op 31 October jl. sloot, trok in totaal een kleine 1000 bezoekers.

500.000 ABONNE.

's-Gravenhage — Dezer dagen is in Nederland de 500.000e telefoonabonné aangesloten. Het is onmogelijk na te gaan, wie precies de gelukkige is geweest, aangezien in het gehele land tegelijk telefoonaansluitingen worden gemaakt.

Hoe snel de groei van het aantal aangeslotenen geweest is, blijkt uit het feit, dat het Staatsbedrijf der P.T.T. sinds 1 Januari 1946 ruim 286.000 nieuwe telefoonaansluitingen heeft gemaakt.

Twee Ambonese leiders door de militaire politie gearresteerd.

Djakarta. — Vandaag werden twee Ambonnese leiders, Malohy en De Lima, door de militaire politie gearresteerd na een betoging van meer dan duizend Zuid-Molukkers tegenover het departement van volksgezondheid alhier.

De minister van volksgezondheid, dr. Leimena, werd door de betogers een brief overhandigd, waarin de Indonesische troepen worden beschuldigd van het bedrijven van wreedheden op het eiland Ceram. Aneta heeft van deze arrestaties vernomen van de familie der gearresteerden, aangezien er geen officiële verklaring terzake is afgelegd.

UNCI — INDONESIE

Djakarta. — Minister-president Mohammed Natsir heeft vanmorgen een onderhoud gehad met de voorzitter van de UNCI voor deze week, de Australiërs Cutts. Later werd door de UNCI bekend gemaakt, dat Natsir Cutts van de jongste ontwikkelingen op Ambon op de hoogte heeft gesteld en de toezegging gedaan, dat de UNCI geregeld van de ontwikkelingen op de hoogte zal worden gehouden.

DRACONISCHE MAATREGELEN

Amsterdam. — Het „Algemeen Handelsblad" van heden schrijft: „Dat niet iedereen in Indonesië de kwestie-Nieuw Guinea zo ernstig opneemt als men wel eens wil doen voorkomen, blijkt uit een stukje, dat wij in de grappenrubriek van het blad „Berita Surabaja" aantroffen.

Die bung Sukarno heeft nu al ontzettend vaak verkondigd", schrijft het blad, „dat voordat de zon op 1 Januari 1951 opgaat Irian, Insja Allah (zo God het wil), bij de republiek Indonesia moet zijn gevoegd. En elke keer staat het volk te schreeuwen. en weet van niets anders meer dan: „1 Januari 1951 plus Irian". Dit geval kost de mensen in Djakarta-centrum heel wat hoofdbrekens; en men zegt, dat sommigen erover denken een ontwerp-noodwet in te dienen, die er ongeveer als volgt zal uitzien:

Merdeka-Irian! Gehoord; gezien; gedroomd; gevoeld; overwegende; in aanmerking nemende; nogmaals overwegende; van mening zijnde hebben besloten:

Noordwet: artikel 1: de zon te verbieden op 1 Januari 1951 op te komen, zonder voorafgaande toestemming van Djakarta; artikel 2: indien zulks niet mogelijk is, wordt de zon, die op 1 Januari toch opkomt, niet officieel erkend als de Indonesische zon; die zon is dan op zijn allerminst een NICA-zon ofwel een koloniale zon; artikel 3: indien dit alles niet mogelijk is, wordt het jaar 1950 voor onbepaalde tijd verlengd. Gedaan te Djakarta; getekend: (zijne majesteit de Koning van Irian)".

Aldus Berita Surabaja".

Ons feuilleton

Verschrikking in Huize Bryton

— Uw naam, jongen! vroeg de professor, terwijl hij hem op dezelfde wijze bleef aankijken. — Hoe luidt uw naam?

— Clyton — Dr. Ralph Clayton — en —.

— Ha, juist — Clayton, peinsde de professor hardop. — Clayton — Clayton!

— Enige malen bleef hij de naam herhalen, tot eensklaps zijn gelaat in een schaterlach van elkaar scheen te splijten.

— Vershaf ik U zoveel vermaak, mijnheer? informeerde Ralph, door deze vreemde handelwijze getroffen.

Professor Quelch gaf geen antwoord, maar liet de ene ongebreidelde lachbui op de andere volgen. Vervolgens keerde hij zich om en baande zich zonder een woord te zeggen, een weg door de bosjes, waarna hij, nog steeds schaterlachend, over de grasvelden wegsnelde.

— Zo gek als een Maartse haas, prevelde Ralph, wiens gevoelens tussen vermaak en misnoegdheid heen en weer schommelden.

Een ander verbijsterend voorval, dat zelfs nog raadselachtiger was dan zijn ontmoeting met de lachende oude man, greep vervolgens plaats. Een hond, een grote, vriendelijke collie, wiens aandacht vermoedelijk getrokken was door het lachen van de professor, kwam langs de oprijlaan aansnellen. Ralph opmerkende, kwam de collie met een uitdagend maar vrolijk geblaf op hem toe.

— Het is in orde, oude jongen, zei Ralph, terwijl hij op zijn knie klopte. — Het verwondert mij niets, dat je achterdochtig bent, maar ik verzeker je dat ik die herrie niet maakte. Kom dan! Jammer dat je niet kunt praten, anders zou je mij kunnen vertellen wie die vreemde oude vogel was.

De collie, die ogenblikkelijk een vriend in hem herkende, kwam kwispelstaartend op hem toe. Eensklaps echter bleef hij als aan de grond vastgenageld staan, terwijl hij jankte van pijn. Een krampachtige rilling voer hem over het gehele lichaam, terwijl hij daarna geweldig hoog in de lucht sprong.

Slap kwam hij neer en viel met een doffe slag op zijn zij, terwijl gedurende enige ogenblikken de ledematten van het arme dier op groteske wijze verwrongen waren. Nog een paar rillingen liepen hem over het lijf, waarna de hond bijna vlak voor de voeten van Ralph doodstil bleef liggen.

— Grote hemel! riep de jonge dokter verbaasd.

Hij wist onmiddellijk, dat de hond dood was, maar toch was nergens iets te bespeuren, dat de vreemde manier, waarop het dier aan zijn eind gekomen was, kon verklaren. Alvorens hij zich over het dode dier kon heenbuigen, werd hij door een woedende stem aangeroepen.

— Hé! Een ogenblikje, mijnheer! Wat heeft U met mijn hond uitgevoerd?

Ralph keek op. Een palfrenier kwam langs de oprijlaan aansnellen. Het was een flinke, aangenaam uitziende jonge man, maar op dit ogenbleek keek hij opgewonden en woedend. Hij liet zich op de knieën bij de bewegingloze collie neervallen en bevoelde het warme lichaam met zijn hand.

— Hij is dood! riep hij schor en op een toon alsof hij het nauwelijks kon geloven. — Ouwe Peter is dood! Woest keek hij Ralph aan. — Wat heeft U met mijn hond gedaan? vroeg hij fel.

— Ik heb niets gedaan, zei Rlaph kalm. — De hond kwam vrolijk op mij toelopen, toen hij plotseling met een krampachtige rilling in de lucht sprong en dood aan mijn voeten neerstortte. Ik kan best je gevoelens begrijpen, mijn vriend, maar je moet mij niet de schuld geven.

De palfrenier had nog moeite zijn gevoelens de baas te blijven, maar zijn gelaat had de trek van achterdocht verloren.

— Het spijt mij, mijnheer, prevelde hij. — Ik — ik dacht — Maar wat heeft het te beduiden? Waarom is Peter zo eensklaps gestorven?

— Ik geef toe, dat ik het onmogelijk kan zeggen. Maar wellicht heeft de hond een plotselinge aanval gehad, antwoordde Ralph. — Zijt gij zijn meester?

— Dat was ik, mijnheer, hernam de jonge palfrenier treurig. — Arme oude jongen! Arme oude Peter! Geen minuut geleden was hij nog zo levendig.

— Heeft hij ooit een toeval gehad?

— Nooit, mijnheer, zei de man. — Hij was nog niet oud ook — niet ouder dan vijf jaar. Voor een collie is dat nog jong. Ik heb hem groot gebracht; hij en ik waren meer dan vrienden. Wat zou hem gedood hebben, mijnheer? U was hier. Heeft U niets gezien?

Ralph gaf geen antwoord. Hij dacht aan de vreemde jonge man, die schaterlachend over het grasveld was weggelopen. Maar wat kon die met Peters ontijdige dood te maken gehad hebben?

— Het vreemdste is wel, dat hij zich slechts op een paar meters afstand van mij bevond toen hij door de dood achterhaald werd, zei Ralph, terwijl hij de wenkbrauwen fronste. — Laat ik hem eens even examineren; ik ben dokter.

Er was evenwel noch een wonde, noch bloed te zien. Ralph wist niet wat hij er van moest denken.

— Het is een raadsel, zei hij ten laatste. — Ik kan enkel aannemen, dat de hond een plotselinge beroerte heeft gehad, zoals ik eerst al veronderstelde. Het is verschrikkelijk jammer. En het is zulk een prachtige hond ook.

— Hij en ik waren makkers, hernam de man op hese toon. — U gelooft toch niet, mijnheer, dat die oude baas er de hand in gehad heeft? vroeg hij met plotselinge achterdocht. Verdraaid! Als ik dacht, dat —.

— De oude baas? herhaalde Ralph.

— Hij die daarnet lachte, mijnheer, zei de ander. — Ik hoorde hem. Professor Quelch.

— Bedoelt U professor Nathaniël Quelch, de astronoom? vroeg Ralph verbaasd.

— Hij verblijft hier, mijnheer — hij woont in de Kerker van de sleutelbewaarder, vertelde de palfrenier, terwijl hij zijn stem liet dalen. — Rare oude vogel — een beetje van lotje getikt, geloof ik, mijnheer. Hij is hier nu al ongeveer twee of drie jaar; hij is een verwijderd familielid van de Lord. Hij vertoont zich evenwel niet dikwijls in de oprijlaan of bij de tuinen.

— Ik geloof niet, dat professor Quelch iets met de dood van uw hond uitstaande heeft, meende Ralph, terwijl hij het hoofd schudde. — Hij was al een honderdtal meters verwijderd toen uw hond neerviel.

— Toch vertrouw ik hem niet mijnheer, hernam de palfrenier veelbetekenend. — Er worden rare dingen over hem verteld, dat verzeker ik U! Hij doodt muizen en konijnen — ja, en martelt ze dood ook. Het is heel vreemd, dat hij hier in de oprijlaan was kort voordat de hond gedood werd. Ja, mijnheer, buitengewoon vreemd! Ik denk, dat ik er de kapitein eens over zal aanspreken. Wilt U mij misschien even helpen, mijnheer?

Gezamenlijk tilden zij de hond op en legden hem op de grasrand aan de kant van de weg. De palfrenier zei dat hij later met een kruiwagen zou terugkomen, aangezien de dode collie te zwaar was om hem te dragen.

Ralph nam van de man afscheid en wandelde in gedachten verzonken verder. Datgene, wat hij van professor Quelch vernomen had, had zijn professionele belangstelling opgewekt. Bovendien hield de eig... aardige manier waarop de col... aan zijn eind gekomen was h... bezig; hoe onbelangrijk h... raadsel ook was, het liet ... niet met rust.

Aan een plotselinge ingev... gehoor gevende, keerde hij zijn schreden terug. Thans ... leen zijnde met de dode col... stelde hij een diepgaander ond... zoek in en zocht elk plekje v... het cadaver af om enig tek... van een wond te ontdekken, wa... niettegenstaande zijn bewering tegenover de palfrenier, gel... de hij niet dat de hond aan e... plotselinge beroerte overled... was.

— Ha! riep hij eensklaps ...

Hij had juist iets ontdekt. ... graven in het middengedeel... van de voetzool van een ... voorpoten zat een kleine me... len naald. Indien zijn aandacht niet door een zekere glinstering getrokken was geworden, ... hij het waarschijnlijk niet he... ben opgemerkt. Met de groot... voorzichtigheid haalde hij ... scherpe ding te voorschijn ... zag dat het nog glanzend ... nieuw was. Het was in feite e... doodgewone gramofoonnaald.

— Drommels! prevelde Ral... ontzet.

— Zijn geoefend oog had ... middellijk iets verdachts gezie...

Wordt Vervolgd